

Erhvervsudvikling
- strategi, styrker og statistik

Ikast-Brande Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2021

Indhold

Forord	s. 4
Kapitel 1. Covid-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv	s. 6
Kapitel 2. Erhvervmæssigt potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi	s. 18
Kapitel 3. Ikast-Brande Kommune: Erhvervsudvikling i tal	s. 24
Kapitel 4. Lokal og specialiseret vejledning i Ikast-Brande Kommune	s. 60

Forord

Erhvervsudvikling i Ikast-Brande – strategi, styrker og statistik

Velkommen til anden udgave af kommunerapporter om erhvervsudvikling i Midtjylland – rapporter der tager temperaturen på det lokale erhvervsliv i de 19 midtjyske kommuner.

Erhvervshus Midtjylland har, som et af flere fokuspunkter, til formål at fremme og påpege midtjyske vækstdrivere og styrkepositioner, samt modvirke de udviklingsbarrierer, som fremgår af det midtjyske kapitel i strategien for Erhvervsfremme 2020-2023. Kommunerapporterne skal ses som et led i dette arbejde, da de skal danne grundlag for en stærk, aktiv og faktabaseret erhvervsfremmeindsats lokalt og regionalt, der understøtter de mange forskellige potentialer og styrker, som Midtjylland besidder.

Endvidere har kommunerapporterne til formål fortsat at udbygge og styrke sammenhængen mellem, på den ene side kommunernes og deres lokale virksomheders behov i forhold til muligheder og udfordringer på erhvervsfremmeområdet, og på den anden side erhvervshusets specialiserede ydelser om virksomhedsdrift og udvikling.

COVID-19 har gennem det seneste år spillet en central erhvervspolitisk rolle, hvorfor

kommunerapporterne med lokalt udarbejdede bidrag, ønsker at give et indblik i de erfarede udfordringer og muligheder forbundet med COVID-19 samt de initiativer, der lokalt er igangsat med henblik på at understøtte erhvervslivet under Coronapandemien. Formålet er ikke alene at skabe et historisk indblik i, hvordan COVID-19 påvirkede erhvervslivet – det er i lige så høj grad at opnå indsigt i, hvilken udvikling erhvervslivet ventes at gennemgå. For denne del af kommunerapporterne er vi særligt taknemmelige for kommunernes bidrag, da dette skaber grundlag for inspiration og videndeling på tværs af kommunerne, og potentielt også udvikling af nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber til gavn for det lokale erhvervsliv.

Belært af erfaring fra sidste års bidrag fra kommunerne, arbejdes der lokalt meget aktivt med indsatser og initiativer, der fremmer grøn omstilling og cirkulær økonomi. Kommunerapporterne vil derfor yderligere skrive sig ind i denne dagsorden, og understøtte det videre arbejde baseret på et datagrundlag, som tegner billedet af det midtjyske potentiale, der er forbundet med cirkulær økonomi.

Det er vigtigt for os at kommunerapporterne afleder en øget dialog tværkommunalt samt mellem kommunerne og erhvervshuset med henblik på at styrke erhvervsfremmeindsatsen. ■

God læselyst
Bestyrelsesformand, Søren Olesen
Direktør, Erik Krarup

COVID-19 relateret til særligt detail- og oplevelseserhverv i Ikast-Brande

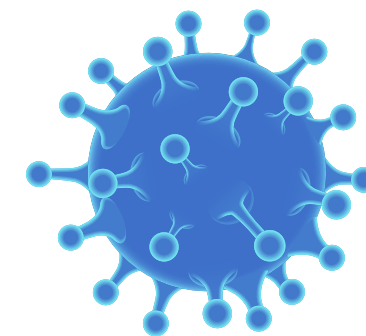
Kapitel 1

Erfarede udfordringer for det lokale erhvervsliv som konsekvens af COVID-19

Erhvervslivet i Ikast-Brande Kommune mærkede måske COVID-19 tidligere end andre kommuner, fordi tekstilbranchen hurtigt blev ramt, da især Kina, og også europæiske lande, lukkede ned. Således stoppede leverancen af kollektioner, foruden at de store modeopvisninger, hvor de nye kollektioner bliver solgt, blev aflyst allerede i januar-februar 2020. Ud over tekstilbranchen og selvfølgelig detailhandlen blev også underleverandørerne til messeindustrien ramt af COVID-19. Sidstnævnte ser ud til at blive påvirket i længst tid. Mange brancher er desuden stadig ramt af de manglende leverancer, som konsekvens af bl.a. grænselukninger og manglende produktion. Erfarede muligheder for det lokale erhvervslivs som konsekvens af COVID-19

Mange brancher, især inden for byggebranchen, leverandører til byggebranchen og produktionserhverv har mærket en meget stor fremgang og har haft svært ved både at skaffe materialer og håndværkere/ansatte nok.

COVID-19 har medvirket til, at mange virksomheder har omstillet sig, indgået forskellige samarbejder og opdaget nye forretningsområder. Et eksempel findes inden for tekstilbranchen, hvor flere virksomheder er gået sammen om at producere værnemidler. Derudover har mange små og mindre virksomheder med minimal digital erfaring omstillet sig til de mange online-muligheder til både salg og mødet med kunderne.

Indsatser og initiativer igangsat med henblik på at understøtte erhvervslivet i kommunen under- og efter COVID-19?

For at understøtte erhvervslivet indførte Ikast-Brande Kommune allerede i marts 2020 følgende tiltag:

- Fakturaer fra kommunens leverandører blev betalt straks
- Igangværende byggeprojekter blev opretholdt og fremskyndet
- Byggesagsbehandlingen foregik uforandret
- De ubemandede genbrugspladser forblev åbne for byggeaffald fra virksomhederne. Jobcentret var klar til at hjælpe de virksomheder, som ønskede at indføre arbejdsdeling eller som blev nødt til at afskedige medarbejdere. Jobcentret var også behjælpelig med at formidle arbejdskraft
- Refusion af sygedagpenge til virksomheder skete straks

Covid-19 Task Force

For at følge situationen tæt, har der været nedsat en task-force bestående af Erhvervsrådet, Visit Herning, Herning og Ikast-Brande kommuner. Formålet har været at koordinere indsatser målrettet erhvervslivets behov.

¹ <https://irisgroup.dk/wp-content/uploads/2021/03/Lokale-erhvervspr%C3%A6stationer-2021.pdf>

Erhvervsrådet med særlig indsats for virksomheder

Ikast-Brande Kommune besluttede hurtigt at sætte kontrakten med Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande ud af drift, således at Erhvervsrådet kunne koncentrere sig udelukkende om at servicere de virksomheder, som var ramt af COVID-19.

Ekstraordinær Erhvervsservice

Ikast-Brande Kommune har bevilget midler til projektet "Ekstraordinær Erhvervsservice", hvor fokus specielt har været på de virksomheder, som blev hårdt ramt af COVID-19 situationen. Her har Erhvervsrådet haft fokus på at kommunens virksomheder har fået viden om de tiltag, der blev udbudt for at hjælpe virksomheder igennem de udfordringer, de mødte møde som følge af COVID-19. Formålet med denne indsats er at flest mulige virksomheder i kommunen får gavn af ordningerne og derudover får individuel vejledning i forhold til deres aktuelle situation. Projektet skulle være afsluttet den 1. juli, men er netop blevet forlænget, således at Erhvervsrådet kan hjælpe virksomhederne med de programmer, som kommer fra Erhvervsfremmebestyrelsen efter sommerferien.

Vejledning og formidling af hjælpepakker

Erhvervsrådet har hjulpet virksomhederne med at navigere i forhold til hjælpepakker, genstarts- og omstillingspuljer, arbejdsmarkedsordninger mm.

Detailhandlen har – som i alle byer – været hårdt ramt af nedlukningsperioderne. For at hjælpe detailhandlen har Erhvervsrådet derfor også lavet webinarer målrettet detailhandlens behov og har haft individuelle vejledninger i forhold til hjælpepakker, generationsskifte, e-handel m.m

Virtuelle møder, kurser og spørgetimer

Erhvervsrådet var hurtigt parate med en lang række virtuelle møder, kurser, spørgetimer med mere. Bl.a. kan nævnes:

- **Online dialog møde med borgmesteren fra Ikast-Brande Kommune og Herning Kommune**
- **Covid 19 - Fokus på ansættelses- og arbejdsmarkedsretslige handlemuligheder**
- **Undgå afskedigelser – gennemgang af forskellige ordninger på beskæftigelsesområdet**
- **Hjælpepakker og økonomiske konsekvenser ved Corona-situationen for iværksættere og soloselvstændige**
- **Spørgetime for detailhandlen vedr. hjælpepakker**
- **COVID-19 og detailhandel – skab salg via kommunikation og sociale medier**
- **Initiativer der kan hjælpe hoteller og spisesteder her og nu**
- **Hvad er de økonomiske udsigter som følge af Corona og hvad kan vi lære af Kina?**
- **Online iværksætterkursus**
- **Kom tæt på Herning og Ikast-Brande Kommuner indkøb**
- **Virksomhedsledelse i "Corona-tid"**
- **Er din virksomhed påvirket af Corona – bliv forberedt til dialogen med banken**
- **Har du styr på dine aftaler? Fokus på aftaleret og Force majeure**
- **Grøn omstilling for byggebranchen**

Hjælp til butikslivet

For at synliggøre butikkerne over for turister blev alle butikker, som ønskede det, nævnt på VisitHernings hjemmeside. ■

**Ikast-Brande
kommune**

Oplevelsesøkonomien: Fem års fremgang sat over styr på et år

Siden 2008 har oplevelsesøkonomi været opdelt i to grupperinger. 'Kreative erhverv', som eksempelvis arkitekter, designere, udøvende scenekunstnere og så 'Oplevelser', der består af restauranter, museer, hoteller, campingpladser, rejsebureauer, messecentre, forlystelsesparker og lignende.

Kigger vi på, hvordan udviklingen har set ud i Region Midtjylland, er det særligt oplevelsesdelen, der har haft beskæftigelsesvækst. I perioden 2008 til 2019 er beskæftigelsen vokset fra 33.486 beskæftigede til 42.865. Det er en vækst på 9.379, hvilket svarer til 28 procent. De kreative erhverv har derimod oplevet en tilbagegang på 16,2 procent fra 36.257 beskæftigede i 2008 til 30.396 i 2019. Her er der altså 5.861 færre beskæftigede.

I Ikast-Brande Kommune har der også været en samlet beskæftigelsesvækst i oplevelsesøkonomien. Her var væksten 16,6 procent i perioden 2015 til 2019. Helt nøjagtigt er der kommet 638 flere beskæftigede til. De 453 af disse arbejder i de kreative erhverv, der dermed har haft en beskæftigelsesvækst på 15,7 procent. Oplevelser er derimod vokset med 185 beskæftigede, hvilket svarer til en vækst på 19,6 procent.

Af Tabel 1 fremgår det, at oplevelsesøkonomien er gået 10,4 procent frem på landsplan. De kreative erhverv er vokset med 3,7 procent, mens oplevelser er vokset med 14,6 procent i perioden. I regionen har der været en beskæftigelsesvækst på 9,1 procent inden for de kreative erhverv og 14,1 procent inden for oplevelser

Ikast-Brande Kommune har således den største vækst inden for henholdsvis de kreative erhverv og oplevelser i perioden, når man sammenligner med regionen og på landsplan.

Tabel 1. Beskæftigelse i oplevelsesøkonomi efter område, 2015 og 2019

	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Beskæftigede	Andel af samlet beskæftigelse	Antal	Procent
Ikast-Brande Kommune						
Kreative erhverv	2.891	12,6%	3.344	14,3%	453	15,7%
Oplevelser	944	4,1%	1.129	4,8%	185	19,6%
Oplevelsesøkonomi i alt	3.835	16,7%	4.473	19,1%	638	16,6%
Region Midtjylland						
Kreative erhverv	27.871	4,5%	30.396	4,6%	2.525	9,1%
Oplevelser	37.573	6,0%	42.865	6,4%	5.292	14,1%
Oplevelsesøkonomi i alt	65.444	10,5%	73.261	11,0%	7.817	11,9%
Hele landet						
Kreative erhverv	119.139	4,3%	123.543	4,2%	4.404	3,7%
Oplevelser	188.532	6,8%	216.055	7,4%	27.523	14,6%
Oplevelsesøkonomi i alt	307.671	11,1%	339.598	11,6%	31.927	10,4%

Kilde: Danmarks Statistik RAS.

Af ovenstående tabel ses det endvidere, at oplevelsesøkonomien udgør 19,1 procent af den samlede beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune i 2019. Det er bemærkelsesværdigt mere end i Region Midtjylland (11,0 procent) og hele landet (11,6 procent).

De kreative erhverv udgør hele 14,3 procent af beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune, mens oplevelser udgør 4,8 procent i 2019. Derved er de mange beskæftigede inden for oplevelsesøkonomi i Ikast-Brande primært beskæftiget inden for de kreative erhverv, hvor brancher i tilknytning til modeerhvervene, fx 'Engroshandel med beklædning' tæller store virksomheder som Bestseller og DK Company samt et stort antal små og mellemstore virksomheder.

Ikast-Brande Kommune ligner regionen og hele landet ved, at væksten er lavere i kreative erhverv end inden for oplevelsesdelen. Kommunens vækst er dog markant større inden for de kreative erhverv end tilfældet er i regionen og på landsplan.

Overordnet set er der altså en stor vækst inden for oplevelsesøkonomien i perioden frem til 2019. Hvad der er sket herefter, er en anden historie. COVID-19 kom og lukkede hele oplevelsesøkonomien ned gentagne gange, og det har sat et markant præg på branchen.

Figur 1 viser, hvordan beskæftigelsesudviklingen er gået fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020. Kort sagt: fem års beskæftigelsesfremgang er tabt på gulvet på grund af Corona-nedlukninger

Detailhandel

Den midtjyske detailhandel er på en række fronter under forandring. Der er gennem de seneste ti år sket en forskydning af detailhandlens beskæftigelse. 'Supermarkeder, varehuse mv.', der også indeholder købmænd og discountbutikker udgør en større andel af detailhandlen, mens beskæftigelsen i 'Specialiseret detailhandel' er faldende. Handel med biler og udstyr hertil ligger stabilt, og så er der kommet en ny spiller, som er vokset med 350 procent i perioden 2008 til 2019 – internethandel.

Den samlede detailhandel udgør 8,4 procent af den private sektor i Ikast-Brande Kommune i 2019. I regionen er det 14,3 procent af den private beskæftigelse, man finder her, mens det på landsplan er 13,5 procent.

'Supermarkeder, varehuse mv.' står 2,9 procent af den private beskæftigelse i Ikast-Brande kommune i 2019, hvilket er lidt under det generelle niveau i regionen og hele landet. Den 'Specialiserede detailhandel' udgør 2,6 procent af den private beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune i 2019, mens den udgør 5,5 procent i regionen og 5,2 procent på landsplan.

Handel med biler og udstyr udgør 2,2 procent af den private beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune i 2019, hvorfor niveauet er ganske ens med det i regionen (2,3 procent) og i hele landet (2,1 procent).

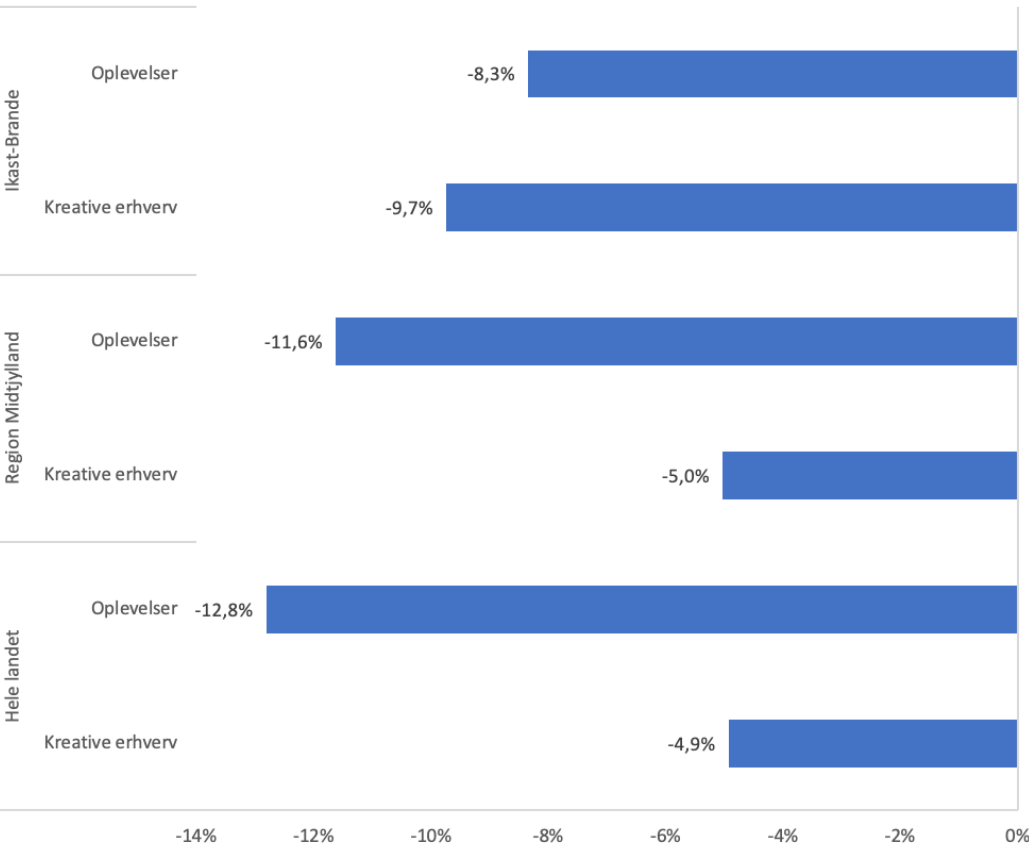
Tabel 2. Beskæftigelse og andel af privat sektor efter område, 2015 og 2019

	2015		2019		Vækst	
	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Beskæftigede	Andel af privat sektor	Antal	Procent
Ikast-Brande Kommune						
Detailhandel med biler og udstyr	429	2,3%	428	2,2%	-1	-0,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	585	3,2%	567	2,9%	-18	-3,1%
Specialiseret detailhandel	539	2,9%	492	2,6%	-47	-8,7%
Internethandel	42	0,2%	121	0,6%	79	188,1%
Detailhandel i alt	1.595	8,6%	1.608	8,4%	13	0,8%
Region Midtjylland						
Detailhandel med biler og udstyr	9.667	2,2%	10.655	2,3%	988	10,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	24.255	5,6%	25.858	5,5%	1.603	6,6%
Specialiseret detailhandel	27.551	6,3%	27.705	5,9%	154	0,6%
Internethandel	1.966	0,5%	3.260	0,7%	1.294	65,8%
Detailhandel i alt	63.439	14,6%	67.478	14,3%	4.039	6,4%
Hele landet						
Detailhandel med biler og udstyr	38.612	2,0%	42.176	2,1%	3.564	9,2%
Supermarkeder, varehuse mv.	99.598	5,3%	105.613	5,2%	6.015	6,0%
Specialiseret detailhandel	118.919	6,3%	118.542	5,8%	-377	-0,3%
Internethandel	5.956	0,3%	10.028	0,5%	4.072	68,4%
Detailhandel i alt	263.085	14,0%	276.359	13,5%	13.274	5,0%

Kilde: Danmarks Statistiks RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Ikast-Brande Kommune er beskæftigelsen i oplevelsesdelen faldet med 8,3 procent fra fjerde kvartal 2019 og til fjerde kvartal 2020. I regionen er oplevelser gået 11,6 procent tilbage, mens der på landsplan er 12,8 procent færre beskæftigede her. Oplevelseserhvervene i Ikast-Brande Kommune er relativt til regionen og på landsplan ramt mindre hårdt af COVID-19.

Figur 1. Beskæftigelsesudvikling oplevelsesøkonomi efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

De kreative erhverv har ligeledes oplevet et fald i beskæftigelsen. Tilbagegangen er 9,7 procent i Ikast-Brande Kommune, hvilket er mere end i regionen (5,0 procent) og hele landet (4,9 procent). Ikast-Brande Kommunes kreative erhverv er altså blevet ramt hårdere af nedlukningerne forårsaget af COVID-19 end regionen og hele landet.

I internethandlen var der 121 beskæftigede i Ikast-Brande Kommune i 2019, hvilket svarer til 0,6 procent af den private beskæftigelse i kommunen. Det er samme niveau som på landsplan (0,5 procent) og i Region Midtjylland, hvor der er 3.260 beskæftigede i branchen svarende til 0,7 procent af den private beskæftigelse, jf. Tabel 2.

Ovenstående tabel viser endvidere beskæftigelsestallene for detailhandlen i 2015 samt beskæftigelsesudviklingen i perioden 2015 til 2019. I forhold til den generelle beskæftigelsesvækst i detailhandlen vokser Ikast-Brande Kommunes detailhandel mindre end i regionen og hele landet i perioden. Samlet set er beskæftigelsen vokset med 13 beskæftigede i Ikast-Brande Kommune, hvilket svarer til 0,8 procent. I regionen er den samlede detailhandel vokset med 6,4 procent, mens væksten på landsplan er 5,0 procent.

‘Supermarkeder, varehuse mv.’ er i Ikast-Brande Kommune faldet med 3,1 procent i perioden 2015 til 2019. Det er meget atypisk i forhold til den generelle udvikling, hvor der har været en vækst på henholdsvis 6,6 procent for regionen og 6,0 procent på landsplan.

Den specialiserede detailhandel er faldet med hele 8,7 procent i Ikast-Brande Kommune i perioden, hvorfor tendensen her ligeledes går imod udviklingen i både Region Midtjylland og hele landet, hvor der nærmest er status quo med henholdsvis 0,6 procents vækst og -0,3 procents tilbagegang.

‘Detailhandel med biler og udstyr’ er stort set uændret i Ikast-Brande Kommune. Til sammenligning vokser denne branche i både regionen (10,2 procent) og i hele landet (9,2 procent).

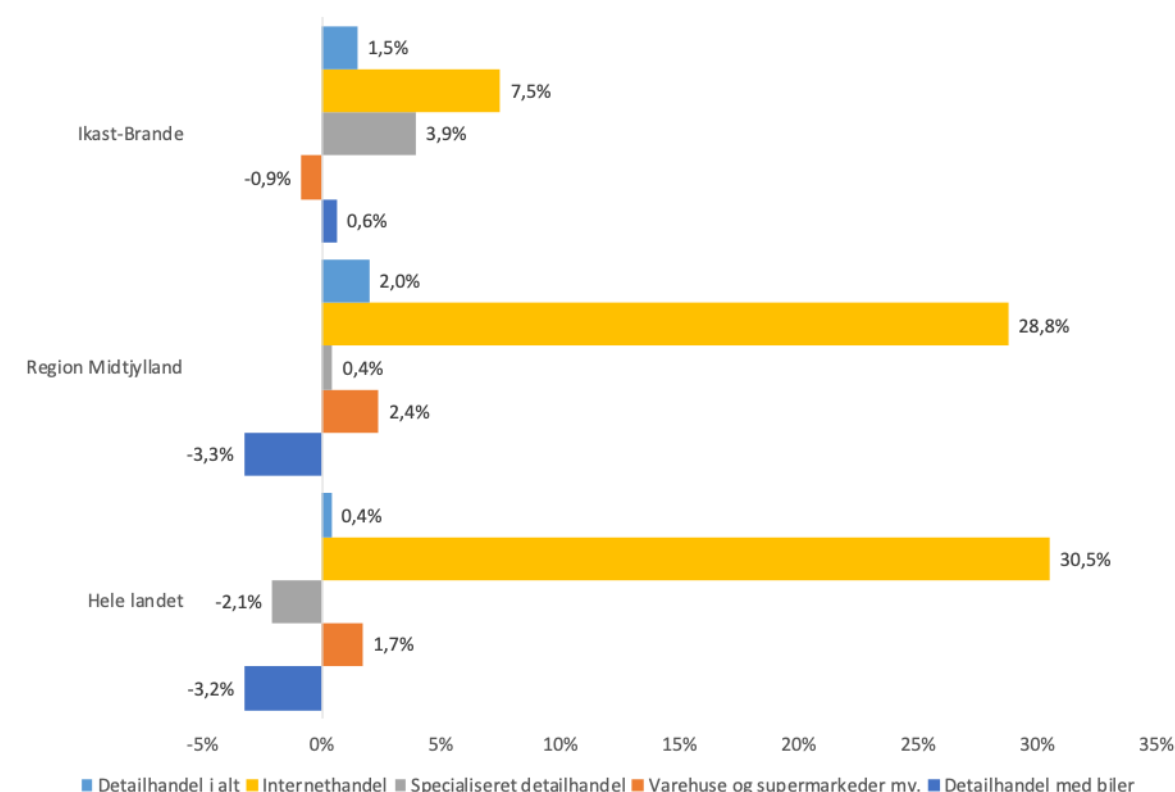
I ‘internethandlen’, opleves der en stor beskæftigelsesvækst i 2015 til 2019. Væksten i Ikast-Brande Kommune fra 2015 til 2019 var her hele 188,1 procent. Herved slår kommunen både regionen, hvor der har været en vækst på 65,8 procent, og hele landet, som er gået 68,4 procent frem.

Coronakrisen har også haft indflydelse på detailhandlen, hvilket ses af Figur 2, som viser beskæftigelsesudviklingen fra fjerde kvartal 2019 til fjerde kvartal 2020 i Ikast-Brande Kommune, Region Midtjylland og hele landet.

Overordnet set er detailhandlen status quo i hele landet med en vækst på 0,4 procent, mens den i regionen er vokset med 2,0 procent. I Ikast-Brande Kommune er detailhandlen vokset med 1,5 procent, hvilket altså stemmer ganske fint overens med den generelle udvikling i regionen.

Coronakrisen har været hård ved den danske bilhandel, hvor beskæftigelsen i hele landet er gået 3,2 procent tilbage. Tilbagegangen var på samme niveau i regionen (3,3 procent), mens detailhandel med biler i Ikast-Brande Kommune omvendt går 0,6 procent frem. Her formår Ikast-Brande Kommune altså at fastholde beskæftigelsen.

Figur 2. Beskæftigelsesudvikling i detailhandel efter område, 2019K4-2020K4

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik.

Beskæftigelsesvæksten i ‘Varehuse og supermarkeder mv.’ har været mindre i Ikast-Brande Kommune (-0,9 procent) end i regionen (2,4 procent) og hele landet (1,7 procent) i perioden. Ikast-Kommune oplever altså en tilbagegang i beskæftigelsen i modsætning til regionen og på landsplan.

Den ‘specialiserede detailhandel’ er derimod vokset mere i Ikast-Brande Kommune end i regionen og på landsplan. Her har der været en vækst på 3,9 procent. På landsplan er der en tilbagegang på 2,1 procent, mens regionen er status quo.

Inden for ‘Internethandlen’ har der været en beskæftigelsesfremgang på 7,5 procent i kommunen, hvilket er lavere end i Region Midtjylland og hele landet, der henholdsvis er vokset med 28,8 procent og 30,5 procent det seneste år. Det er uden tvivl en afledt effekt af Corona, at der er kommet yderligere gang i handel over internettet. ■

Erhvervsmæssig potentiale med udgangspunkt i cirkulær økonomi

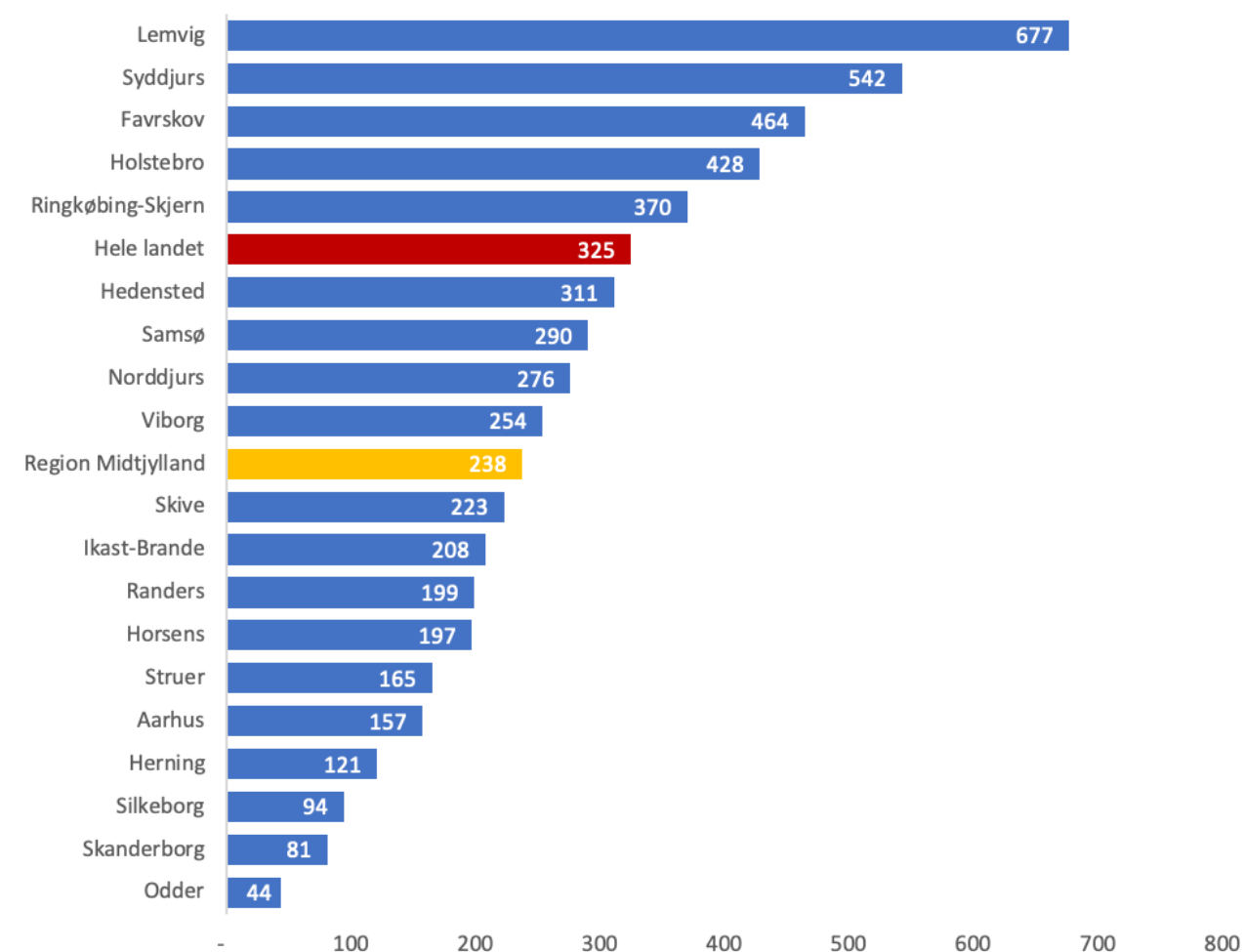
Kapitel 2

Stor variation i industriens energiforbrug

I forbindelse med kommunerapporterne sætter vi fokus på erhvervsstatistikker, der kan relateres til klima-, miljø- og cirkulærøkonomi. I første omgang ser vi nærmere på udviklingen i industriens energiforbrug. For ligesom industrien er en væsentlig bidragsyder til beskæftigelse og eksport, er det også en af de største energiforbrugere. Og der er store regionale og kommunale forskelle i industrivirksomhedernes forbrug.

Figur 1. Energiforbrug pr. medarbejder i industrien, Gigajoules (Gj), 2018

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

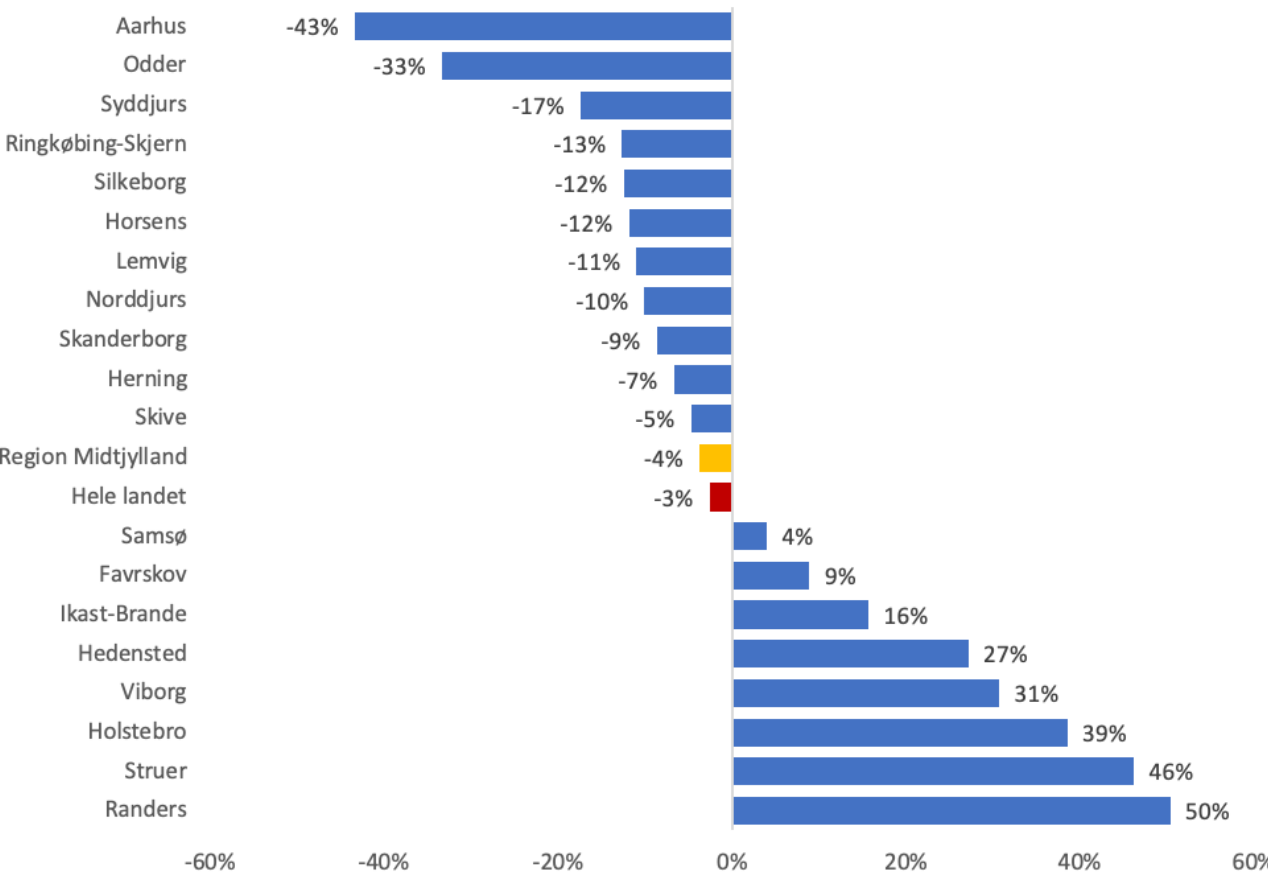
Figur 1 viser energiforbruget per industrimedarbejder i Region Midtjyllands kommuner. Og her kommer de store forskelle til udtryk. I Danmark er det gennemsnitlige energiforbrug i industrien 325 Gj per beskæftigede, mens det i Region Midtjylland er 238 Gj. I Region Midtjylland ligger det største energiforbrug per medarbejder i industrien hos Lemvig med 677 Gj, hvorimod det laveste forbrug er i Odder med et forbrug på 44 Gj.

Det store forbrug i Lemvig hænger sammen med kommunens store industrivirksomhed Cheminova. Forskellen i forbruget på tværs af regionen skal således ses i lyset af den type industri, man har i den enkelte kommune.

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i energiforbrug i perioden 2012 til 2018, er der stor spredning på regionens kommuner. I Aarhus Kommune er energiforbruget per medarbejder i industrien blevet 43 procent mindre i perioden, mens det er vokset med 50 procent i Randers Kommune, jf. Figur 2.

På landsplan er energiforbruget per medarbejder i industrien gået 3 procent tilbage, og i Region Midtjylland er det også blevet mindre. Her med 4 procent.

Figur 2. Udvikling i industriens energiforbrug pr. medarbejder, Gigajoules (Gj), 2012-2018

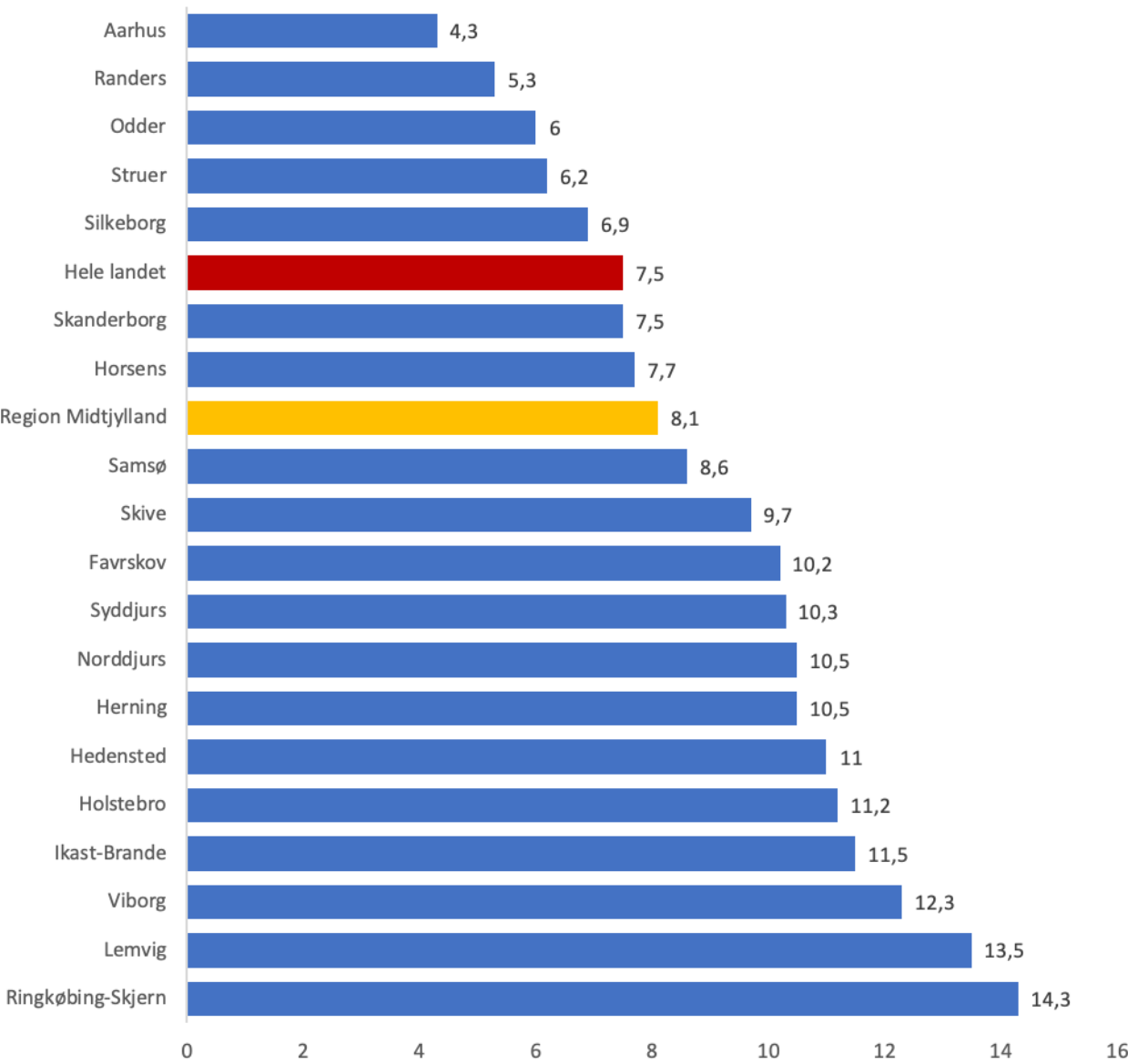

Kilde: Danmarks Statistik ENEGEO. Beregninger foretaget af eStatistik.

En meget væsentlig årsag til det nedbragte energiforbrug i industrien er et generelt ønske om at nedbringe CO2-udledningen. Nedenstående Figur 3 viser, hvor meget CO2 der udledes fra regionens kommuner per indbygger.

Generelt i Danmark udledte hver dansker 7,5 ton CO2 i 2018, jf. Figur 3. I Region Midtjylland var udledningen lidt højere med 8,1 ton CO2. Figur 3 viser en sammenhæng mellem industri og CO2-udledning, hvor de industritunge kommuner, som eksempelvis Ringkøbing-Skjern og Lemvig, har den største udledning.

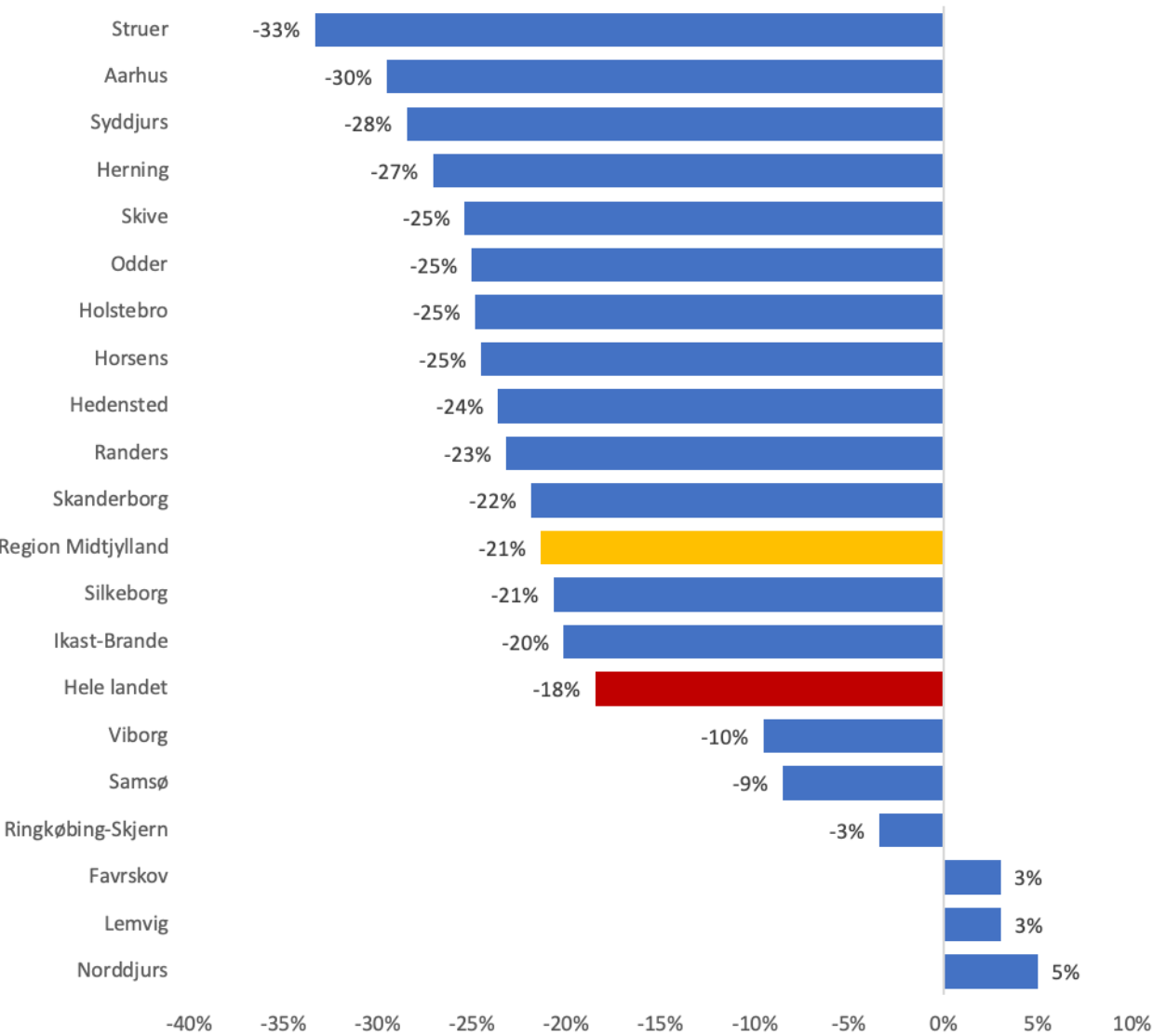
Figur 3. CO2-udledning per indbygger, ton, 2018

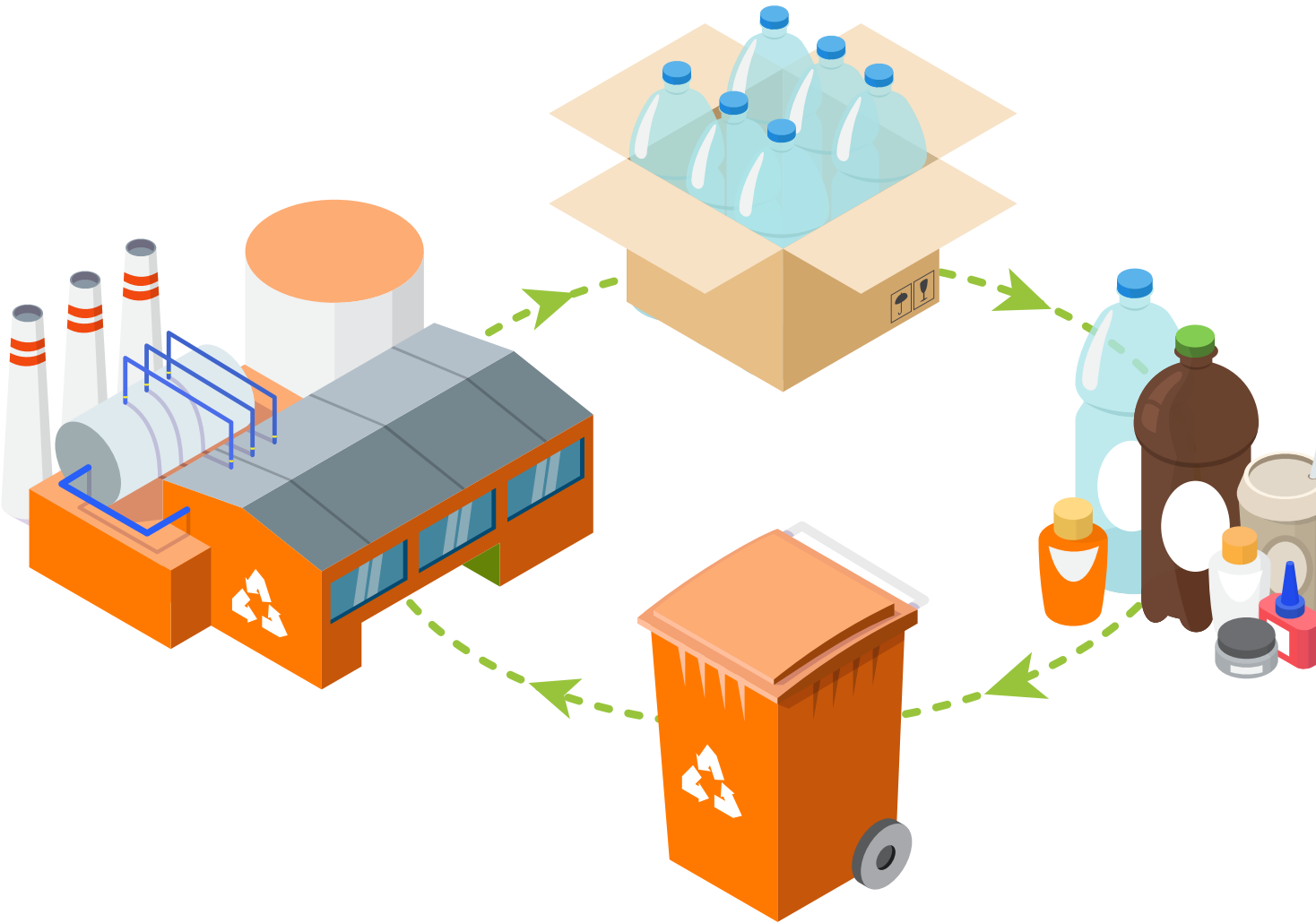
Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

Ser vi på udviklingen i CO2-udledning, er der en tydelig reduktion i perioden 2012 til 2018, jf. Figur 4. CO2-udledningen er faldet med 18 procent på landsplan, mens den i regionen er blevet 21 procent mindre. Størst reduktion i udledningen af CO2 i perioden, findes i Struer, mens kun tre kommuner har haft en øget udledning. ■

Figur 4. Udvikling i CO2-udledning, relativ, 2012-2018

Kilde: Energi- og CO2-regnskabet i Energistyrelsen. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsstruktur i Ikast-Brande Kommune 2021

Kapitel 3.

- **Stærk erhvervsspecialisering inden for 'Energi/miljø', relativt til resten af landet.**
- **Solidt iværksætteri med en god etableringsrate og høj overlevelseseffekt.**
- **Markant vækst i antallet af reelle virksomheder**
- **International orientering med høj eksportomsætning, hvilket gælder for både de store virksomheder og SMV'erne.**

Beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune - alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet - har været på et stabilt niveau i perioden 2015 til 2019. I 2019 var der i alt 23.407 beskæftigede, hvilket er 494 flere beskæftigede end i 2015, jf. Figur 1. Dermed er kommunens samlede beskæftigelse vokset med 2,2 procent i perioden. Denne beskæftigelsesvækst stod den private sektor for. Beskæftigelsen i den private sektor i 2019 var 19.242, hvilket betyder, at der var 676 flere beskæftigede i den private sektor i 2019 end i 2015. Det svarer til en vækst på 3,6 procent, hvorved hele Ikast-Brande Kommunes samlede beskæftigelsesvækst findes i kommunens private erhvervsliv.

Hele Ikast-Brande Kommunes samlede beskæftigelsesvækst findes i kommunens private erhvervsliv

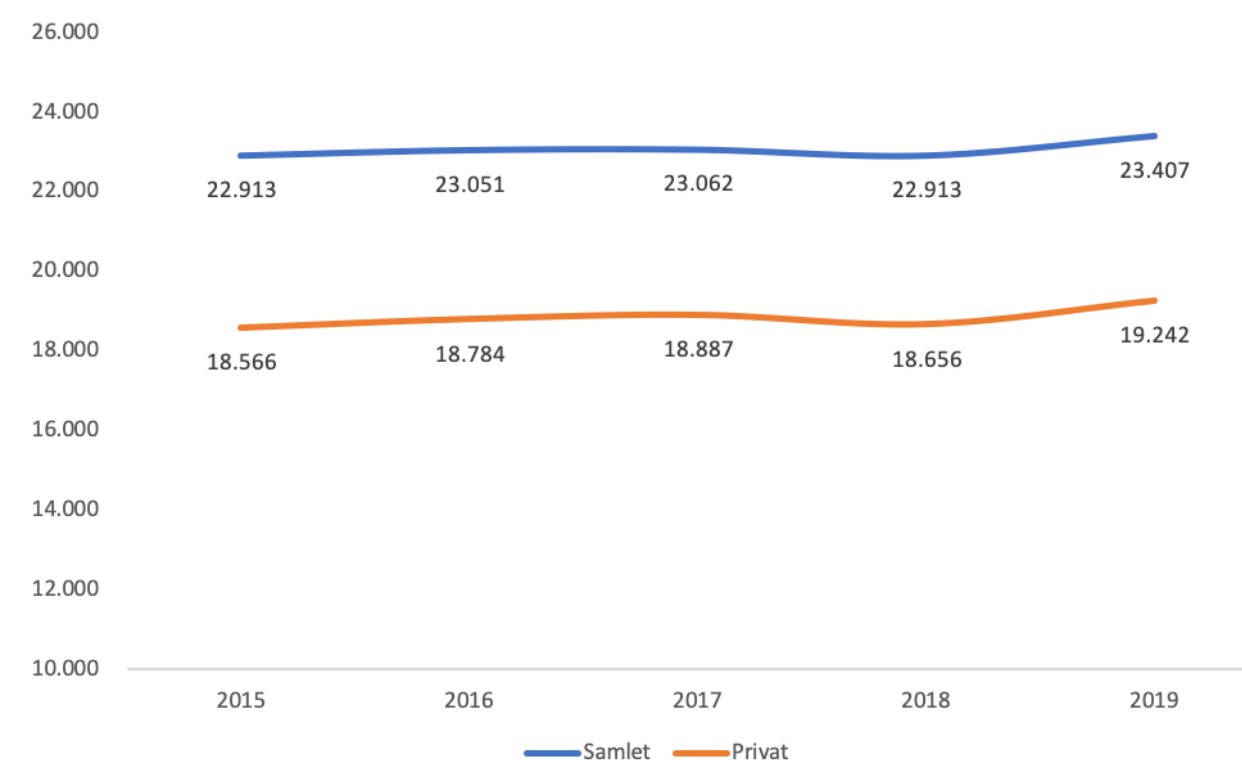

I et større perspektiv kan det konstateres, at beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune er på et lidt højere niveau i 2019 end før Finanskrisen i 2008

I et større perspektiv kan det konstateres, at beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune er på et lidt højere niveau i 2019 end før Finanskrisen i 2008. Finanskrisen resulterede i et stort tab i beskæftigelsen i hele landet, men allerede i 2015 var de tabte job i Ikast-Brande Kommune genvundet. I 2019 var den private beskæftigelse i kommunen 3,7 procent over 2008-niveau, mens den samlede beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune var 1,8 procent højere i 2019 end i 2008.

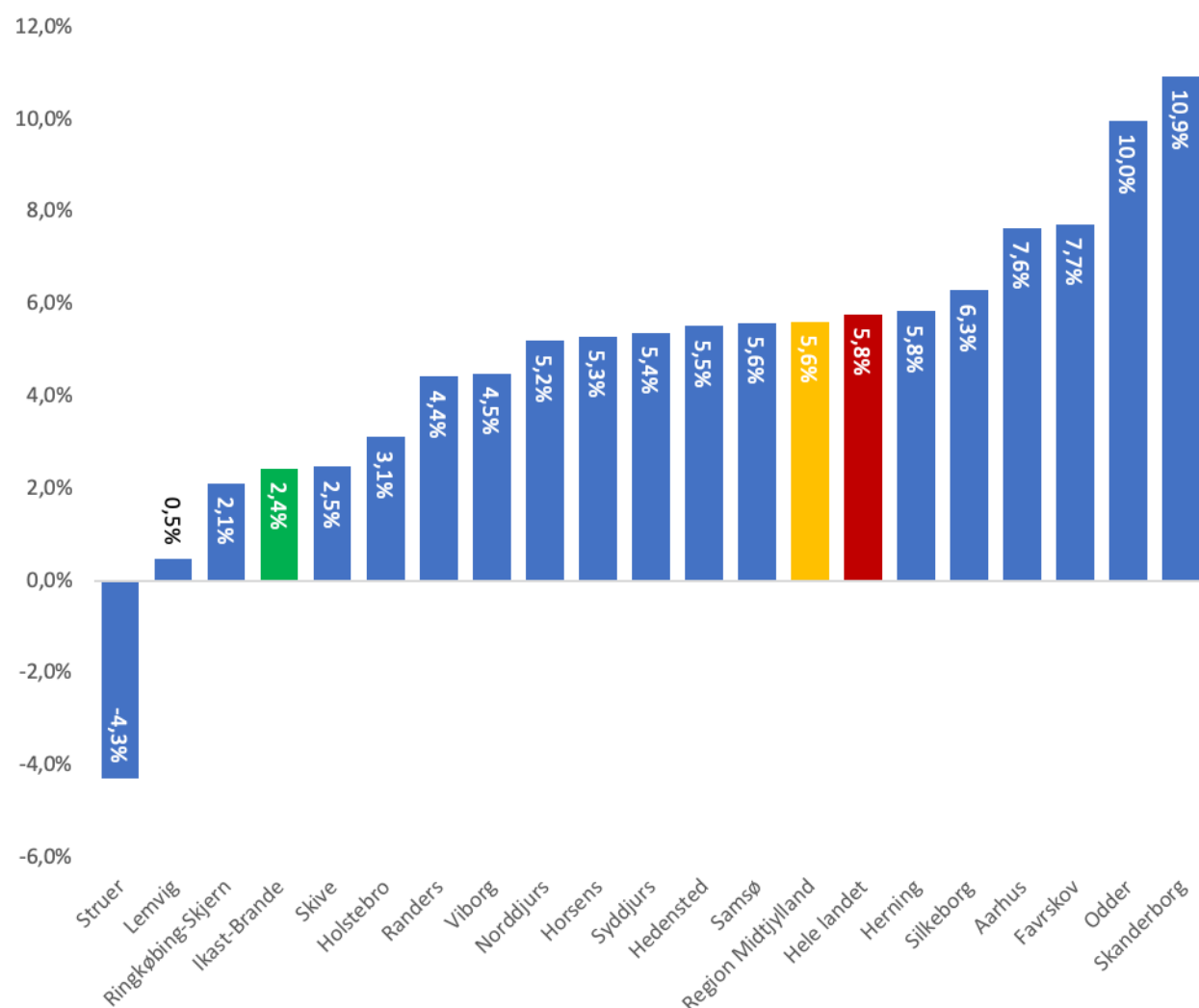
Sammenlignes det med beskæftigelsesudviklingen i Region Midtjylland og hele landet, følger beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune nogenlunde de generelle tendenser. I regionen var den samlede beskæftigelse to procent over 2008-niveau i 2019, og den private sektors beskæftigelse var tre procent over. I hele landet var den samlede beskæftigelse tre procent over, mens den private sektor beskæftigede fem procent flere i 2019 end i 2008.

Figur 1. Beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune, samlet og privat, november 2015-november 2019

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 2. Relativ udvikling i beskæftigelse, private sektor, november 2016-november 2019

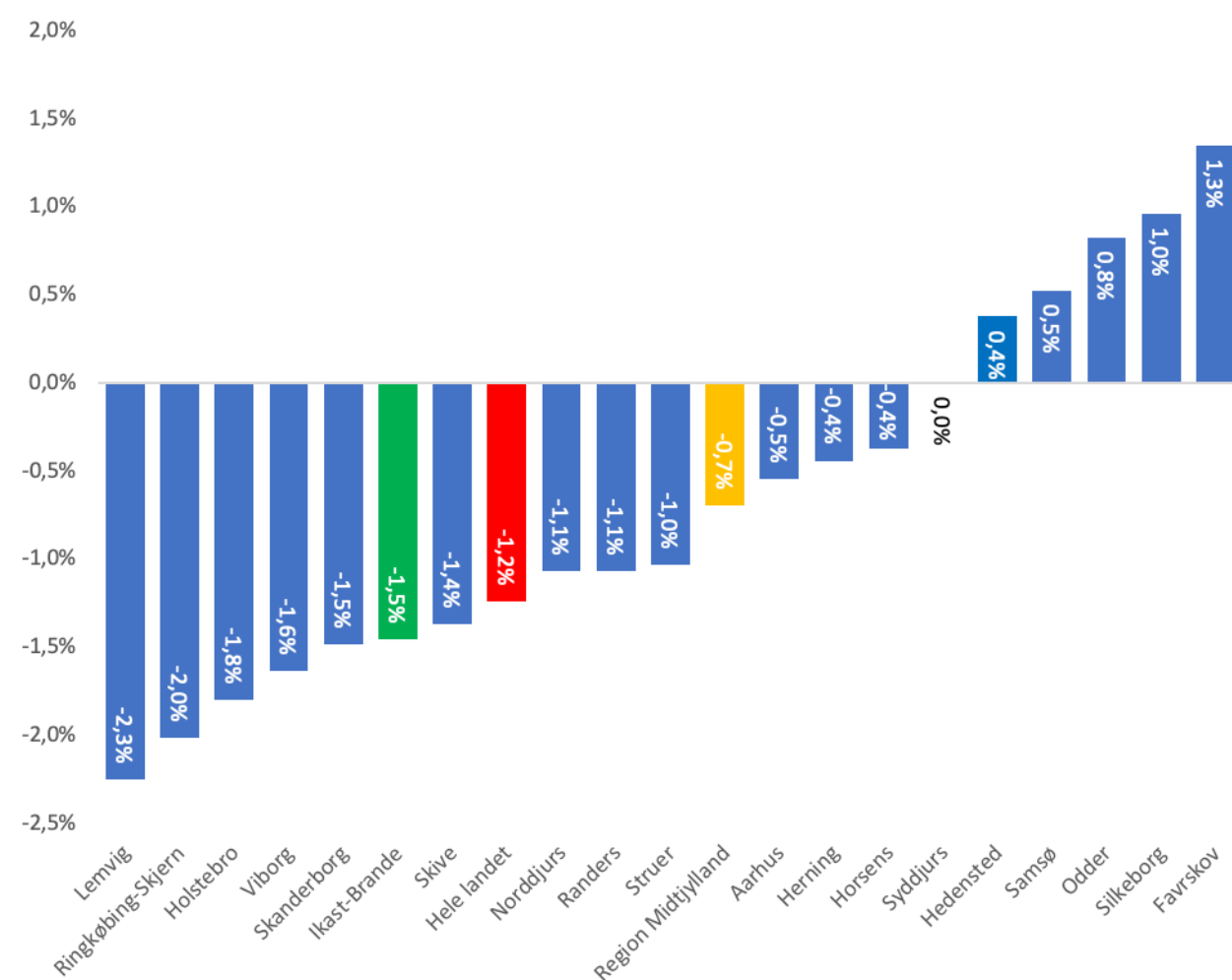
Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Fokuseres der alene på udviklingen i den private sektors beskæftigelse i perioden 2016 til 2019, fremgår det af Figur 2, at beskæftigelsesvæksten i Ikast-Brande Kommune er lidt langsommere end udviklingen i regionen og på landsplan. Den private sektor i Ikast-Brande Kommune er vokset med 2,4 procent i perioden 2016 til 2019, hvilket er lavere end væksten i Region Midtjylland og hele landet, hvor der har været en beskæftigelsesvækst på henholdsvis 5,6 procent og 5,8 procent.

Ovenstående tal er fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvor såvel lønmodtagere som selvstændige er opgjort efter deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Bruges i stedet lønmodtagerstatistikken, hvor alle job er opgjort, er det muligt at undersøge beskæftigelsesudviklingen fra 2019 til 2020. Her ser det overordnede billede markant anderledes ud, jf. nedenstående Figur 3.

Den private sektor i Ikast-Brande Kommune er vokset med 2,4 procent i perioden 2016 til 2019

Figur 3. Relativ udvikling i antal lønmodtagerjob i den private sektor 2019-2020

Kilde: Danmarks Statistik. Specialkørsler Lønmodtagerstatistikken LBESK. Målene er opgjort som et gennemsnit af beskæftigelsen på kvartaler. Beskæftigelsen i LBESK udtrykker alle lønmodtagerjob på arbejdssteder, dvs. at selvstændige ikke indgår samt at én person kan besidde flere job i modsætning til RAS, der opgør antal beskæftigede i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet

Lønmodtagerstatistikken i Figur 3 viser, at antallet af job i hele landet er gået 1,2 procent tilbage fra 2019 til 2020. I Region Midtjylland var tilbagegangen på 0,7 procent, mens der i Ikast-Brande Kommune er 1,5 procent færre job i den private sektor i 2020 sammenlignet med 2019. Ikast-Brande Kommunes beskæftigelsesudvikling fra 2019 til 2020 er altså faldet omtrent lige så meget som hele landet. Der er tale om et nominelt fald på 263 job.

Erhvervslivet har gennem det seneste år stået overfor udfordringer som følge af COVID-19-pandemien, der har medført nedlukninger og hjemsendelser og markant ændrede markedsvilkår for store dele af erhvervslivet. Coronatiden har også afstedkommet adfærdsmæssige ændringer hos forbrugere, som har efterspurgt nye løsninger på gamle udfordringer.

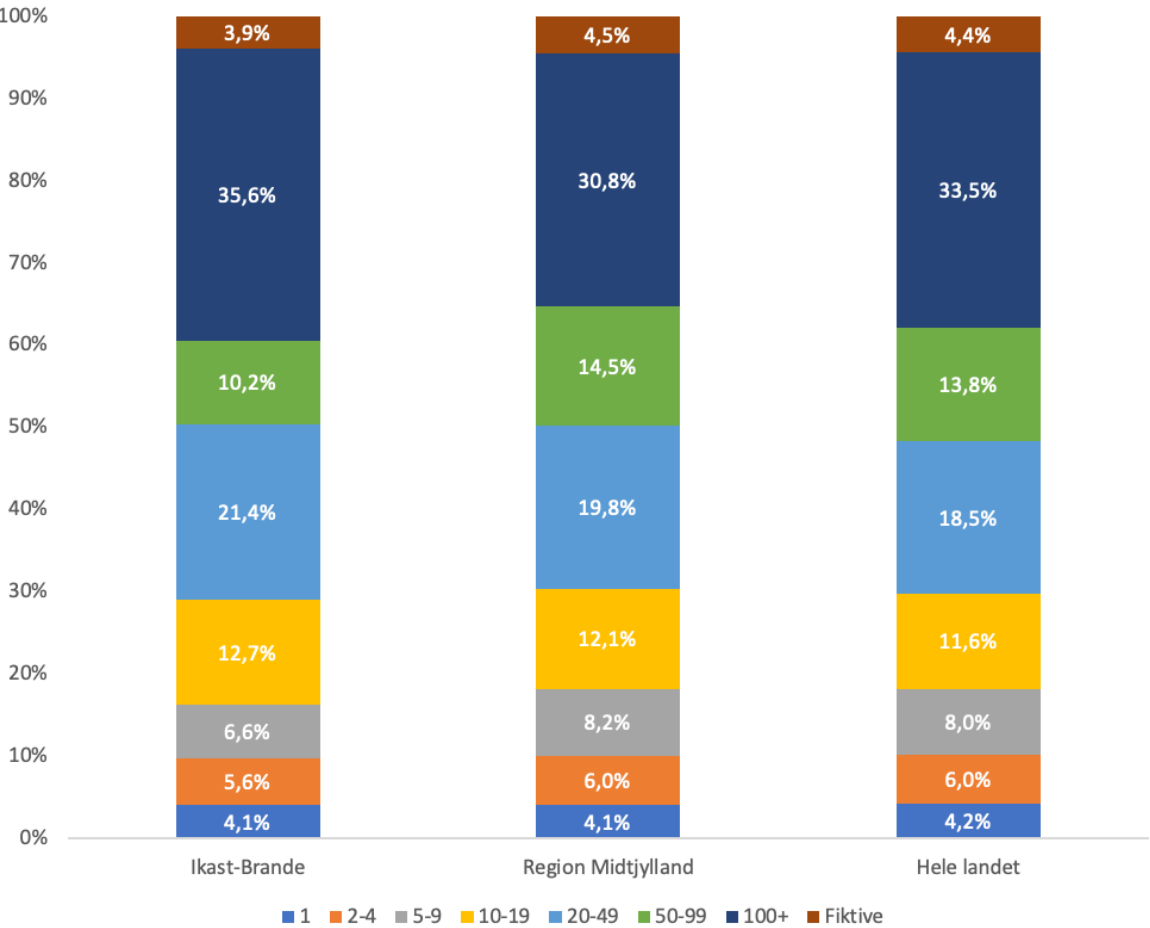
Derfor er det ikke overraskende, at der har været forskydninger i beskæftigelsen i landets kommuner, og fra at der blot var én kommune i regionen i Figur 2, som havde negativ beskæftigelsesvækst i perioden 2016 til 2019, har der det seneste år kun været beskæftigelsesfremgang i fem af regionens 19 kommuner. Ikast-Brande Kommune er ikke en af disse kommuner.

Mange beskæftigede på store arbejdssteder i Ikast-Brande Kommune

Beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune afviger fra det generelle billede i Danmark og Region Midtjylland på særligt et punkt, når man kigger på, hvordan beskæftigelsen fordeler sig på arbejdsstedsstørrelser.

Den største forskel mellem Ikast-Brande Kommune og Region Midtjylland finder man i beskæftigelsen på de store arbejdssteder, jf. Figur 4. Figuren viser, at 35,6 procent af beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune i 2019 er at finde på de store arbejdssteder med 100 eller flere ansatte, mens man finder 30,8 procent af beskæftigelsen på denne størrelse arbejdssteder i Region Midtjylland. Kigger vi på hele landet, er godt en tredjedel af beskæftigelsen at finde på de største arbejdssteder, helt nøjagtigt 33,5 procent.

Figur 4. Job fordelt relativt på arbejdsstedsstørrelse og område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job en beskæftiget måtte have.

Ikast-Brande Kommune har til gengæld en lavere andel beskæftigede på arbejdssteder med 50-99 ansatte. Her er 10,2 procent af Ikast-Brande Kommunes beskæftigelse mod 14,5 procent i regionen og 13,8 procent i hele landet. Inden for de øvrige arbejdsstedsstørrelser er der ikke nævneværdige forskelle på tværs af kommunen, regionen og på landsplan.

Kigger vi på beskæftigelsesudviklingen fordelt på arbejdsstedsstørrelser i perioden 2016 til 2019, er der en begrænset vækst inden for de mellemstore og store virksomheder (50+ ansatte) i Ikast-Brande Kommune. Væksten er blot 0,1 procent. I perioden er der en vækst i beskæftigelsen inden for denne størrelse arbejdssteder på 6,4 procent i Region Midtjylland og 5,0 procent på landsplan, jf. Tabel 1.

Mikrovirksomheder (1-9 ansatte) har haft en beskæftigelsestilbagegang i Ikast-Brande Kommune, der ligger lidt over det generelle. Der er således kommet 6,6 procent færre beskæftigede i Ikast-Brande Kommunes mikrovirksomheder over perioden, mens regionens andel er vokset med 0,4 procent. På landsplan var der 1,1 procent flere beskæftigede på disse arbejdssteder.

Kigger vi derimod på de små arbejdssteder (10-49 ansatte), er væksten i Ikast-Brande Kommune højere end generelt. 13,5 procent er beskæftigelsen vokset i Ikast-Brande Kommune mod 5,5 procent i regionen og 4,5 procent på landsplan.

Samlet set er jobvæksten i Ikast-Brande Kommune i perioden 2016 til 2019 på 1,9 procent, hvilket er lavere end i Region Midtjylland og hele Danmark.

Tabel 1. Udvikling i antal job opgjort efter arbejdsstedsstørrelse og område 2016-2019

	Mikro	Små	Mellemstore og store	Fiktive	Alle
Ikast-Brande Kommune	-6,6%	13,5%	0,1%	-21,7%	1,9%
Region Midtjylland	0,4%	5,5%	6,4%	-0,9%	4,6%
Hele landet	1,1%	4,5%	5,0%	3,3%	4,1%

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. Mikrovirksomheder består af virksomheder med 1-9 ansatte, små virksomheder består af 10-49 ansatte, mens mellemstore og store virksomheder består af 50 eller flere ansatte.

Endelig er der de fiktive arbejdssteder. Her har der været en markant beskæftigelsestilbagegang i Ikast-Brande Kommune på 21,7 procent. Beskæftigelsen på fiktive arbejdssteder i regionen er gået en anelse tilbage, mens der på landsplan har været en vækst på 3,3 procent. Det store fald i Ikast-Brande Kommune hænger sandsynligvis sammen med noget registreringsteknisk, hvor eksempelvis hjemmehjælpere er blevet tilknyttet et plejecenter i stedet for en fiktiv arbejdsplads. ■

Samlet set er jobvæksten i Ikast-Brande Kommune i perioden 2016 til 2019 på 1,9 procent

¹ Danmarks Statistik beskriver fiktive enheder således: En fiktiv enhed er en enhed, hvor personer uden et fysisk arbejdssted placeres. Dette gælder fx inden for rengøringsvirksomhed, forsikringsvirksomhed og social- og sundhedsvæsen. Ansættelsesforholdene bliver i disse tilfælde henført til fiktive arbejdssteder. Disse fiktive arbejdssteder indgår dog ikke i opgørelserne over antal arbejdssteder.

Hver femte beskæftigede i Ikast-Brande Kommune arbejder i bygge- og boligsektoren

Nu vender vi tilbage til den private beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune. Det er selvfølgelig interessant at kigge på, hvilke brancher de beskæftigede arbejder i. Her er det nærliggende at dele beskæftigelsen op i ressourceområder.

Ressourceområder er også kendt som kompetenceklynger eller styrkepositioner, da de netop er opstået efter en analyse af, hvor dansk erhvervsliv havde nogle udprægede styrkepositioner i eksportøjemed. Fordelen ved at bruge denne opdeling i stedet for de traditionelle brancher er, at hele værdikæden er samlet – fra primære erhverv over fremstillingserhverv til støtteerhverv og endelig serviceerhverv. Det betyder, at kigger man eksempelvis på ressourceområdet 'Fødevarer', er alle led fra hav og jord til bord samt den afledte beskæftigelse medregnet.

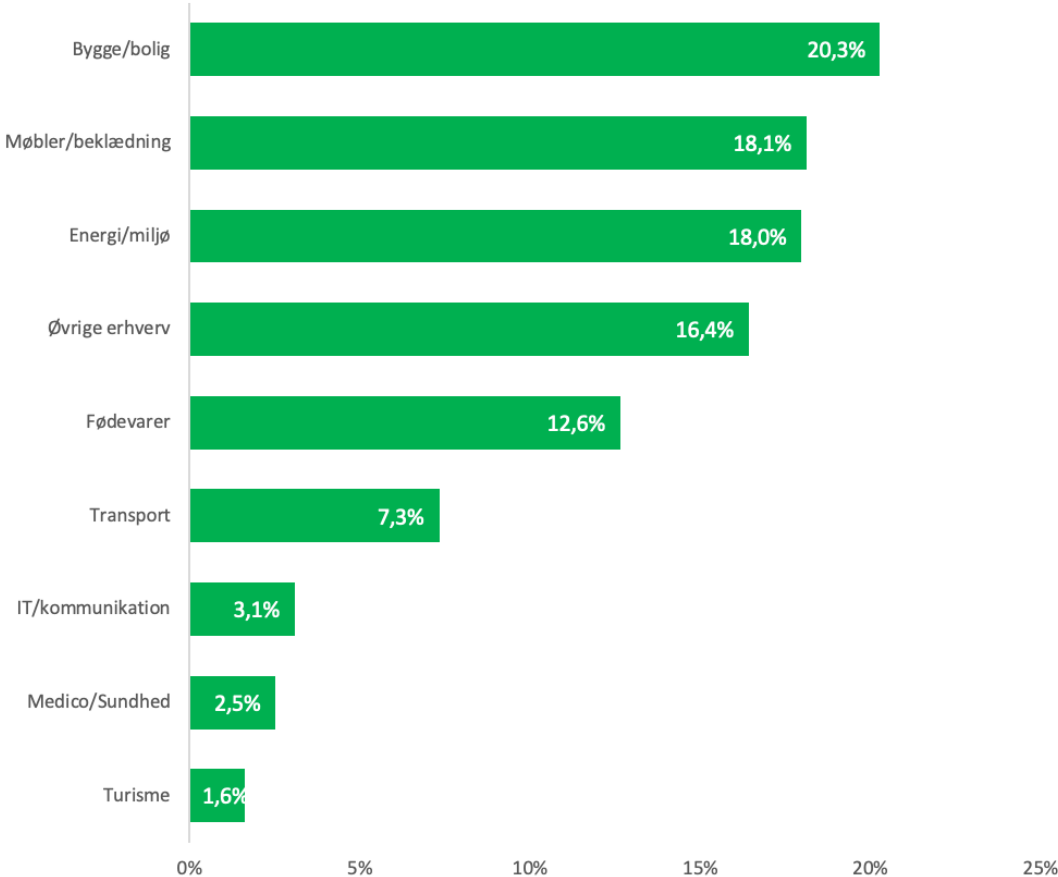
I Ikast-Brande Kommune er det største ressourceområde 'Bygge/bolig'

Lidt mere end hver femte beskæftigede i den private sektor er indenfor 'Bygge/bolig' – helt nøjagtigt 20,3 procent.

Ressourceområderne 'Møbler/beklædning' og 'Energi/miljø' er lige store i Ikast-Brande Kommune. De tegner sig begge for 18 procent af beskæftigelsen. Det fremgår af Figur 5. Netop disse ressourceområder har kommunen en stærk historik indenfor, hvor virksomheder som Bestseller, DK Company, Mascot og Siemens Gamesa ikke overraskende udgør en markant andel af kommunens beskæftigelse.

Herefter følger 'Øvrige erhverv', hvor 16,4 procent af den private beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune er placeret. Det er en gruppering af 236 overvejende hjemmemarkedsorienterede brancher, som ikke umiddelbart passer ind i de øvrige styrkepositioner, hvorfor det ikke er en styrkeposition i sig selv. Hvordan beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv' nøjagtigt er fordelt, fremgår af Tabel 3 længere nede.

Figur 5. Privat beskæftigelse fordelt på ressourceområder, Ikast-Brande Kommune, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Den private beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune er som nævnt vokset med 2,4 procent i perioden 2016 til 2019. Det er under niveauet på landsplan og i Region Midtjylland, hvor der har været en vækst på henholdsvis 5,8 procent og 5,6 procent.

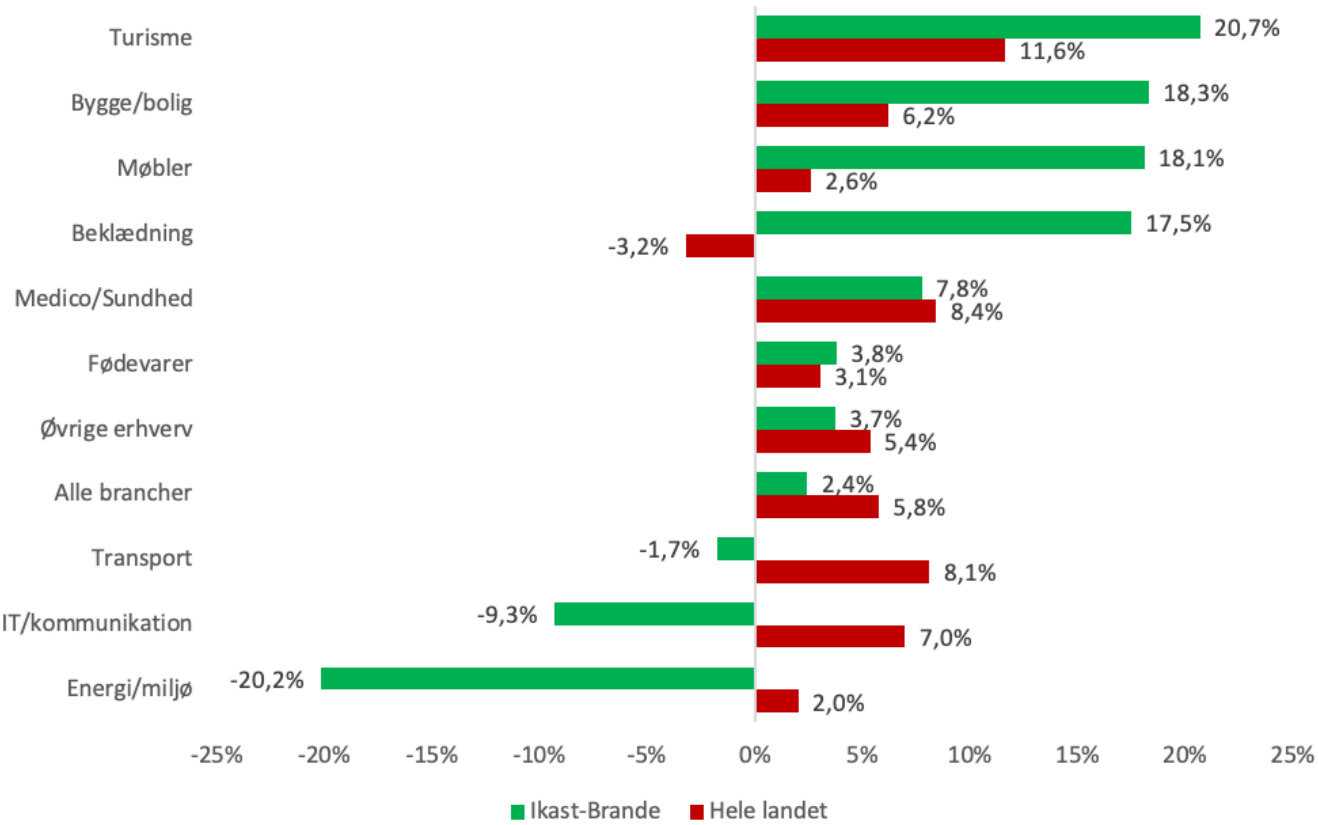
Kigger vi på, hvordan væksten fordeler sig på ressourceområder, ses det, at alle ressourceområder på landsplan, på nær 'Beklædning', har oplevet beskæftigelsesvækst i perioden 2016 til 2019. I Ikast-Brande Kommune har der omvendt været vækst i 'Beklædning'. Her er beskæftigelsen vokset med hele 17,5 procent, hvilket blandt andet hænger sammen med, at Mascot flyttede fra Silkeborg Kommune til et nybygget hovedkvarter langs motorvejen i Ikast-Brande Kommune.

Størst relativ vækst i beskæftigelsen findes i styrkepositionen 'Turisme', der er vokset med 20,7 procent i Ikast-Brande Kommune og 11,6 procent på landsplan. 'Bygge/bolig' er vokset med 18,3 procent, hvorved kommunens største ressourceområde bliver endnu større . På landsplan er 'Bygge/bolig' gået 6,2 procent frem. Inden for 'Bygge/bolig' finder vi virksomheder som IBF Ikast og Give Steel.

'Møbler' har i samme periode også oplevet en markant beskæftigelsesvækst i Ikast-Brande Kommune en fremgang på 18,1 procent. Det er også langt over landsgennemsnittet, hvor 'Møbler' har haft en vækst på 2,6 procent.

'Bygge/bolig' er vokset med 18,3 procent, hvorved kommunens største ressourceområde bliver endnu større

Figur 6. Beskæftigelsesudvikling fordelt på ressourceområder, Ikast-Brande Kommune og hele landet, 2016-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

I den anden ende af skalaen, finder man en af kommunens store styrkepositioner, nemlig 'Energi/miljø'. Denne styrkeposition har haft en beskæftigelsestilbagegang på hele 20,2 procent mod en vækst på 2,0 procent på landsplan. 'It/kommunikation' er ligeledes blevet mindre. Inden for 'IT/kommunikation' var der en tilbagegang på 9,3 i kommunen mod en vækst på landsplan på 7,0 procent.

Vækstraterne er naturligvis præget af, at det er fra et lavere nominelt udgangspunkt i Ikast-Brande Kommune end hele landet, så udsvingene bliver ofte større på kommuneplan. Udviklingen i Ikast-Brande Kommunes beskæftigelse fordelt på styrkepositioner kontra hele landets udvikling i perioden 2016 til 2019 fremgår af Figur 6 herunder.

Værd at bemærke er det, at 'Bygge/bolig' har specialiseringer i alle værdikædens led på nær støtteerhverv

Tabel 2 viser, hvordan beskæftigelsen i de enkelte styrkepositioner fordeler sig i forhold til styrkepositionens samlede værdikæde. Tabellen fremhæver desuden positioner, hvor Ikast-Brande Kommune har en erhvervsspecialisering, hvilket vil sige, at der er relativt flere beskæftigede end generelt på landsplan. Erhvervsspecialiseringerne er fremhævet med grøn.

Som det ses af tabellen, har erhvervslivet Ikast-Brande Kommune mange specialiseringer. Indenfor de primære erhverv er der relativt få flere beskæftigede i Ikast-Brande Kommune end på landsplan. I alt var der 820 beskæftigede indenfor de primære erhverv, hvor langt størstedelen var indenfor 'Fødevarer'. Under 'Fødevarer' er der 747 beskæftigede. Set i forhold til hele landets beskæftigelse, betyder det, at for hver 100 beskæftigede på landsplan, er der 144 i Ikast-Brande Kommune. Beskæftigelsen i 'Bygge/bolig' under de primære erhverv er også specialiseret. Her svarer beskæftigelsen til, at der for hver 100 på landsplan er 203 i Ikast-Brande Kommune.

Tabel 2. Detaljeret erhvervsstruktur, Ikast-Brande Kommune, fordelt på ressourceområder, 2019

Ressourceområde	Primære erhverv	Fremstillingserhverv	Støtteerhverv	Serviceerhverv	I alt
Fødevarer	747	754	162	771	2.434
Møbler		101		336	437
Beklædning		712		2.337	3.049
Turisme				309	309
Bygge/bolig	72	1.073	73	2.685	3.903
IT/kommunikation		69	-	526	595
Transport		225		1.186	1.411
Energi/miljø	1	3.295		162	3.458
Medico/Sundhed		15		471	486
Øvrige erhverv		311		2.849	3.160
Alle ressourceområder	820	6.555	235	11.632	19.242

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

Der ses også en overordnet specialisering indenfor fremstillingserhvervene, og her kommer Ikast-Brandes Kommunes helt store erhvervsspecialisering til udtryk. I alt var der 6.555 beskæftigede i fremstillingserhvervene, hvilket svarer til 34,1 procent af beskæftigelsen. Dermed er der 246 beskæftigede i Ikast-Brande Kommune for hver 100 på landsplan inden for fremstilling.

Omtrent halvdelen af disse beskæftigede finder man i 'Energi/miljø', hvor der er 3.295 beskæftigede. Det er selvfølgelig Siemens Gamesa, der står for hovedparten af disse. Den store andel af beskæftigede inden for 'Energi og miljø' bevirker, at der er en stærk specialisering i kommunen. For hver 100 beskæftigede i fremstillingserhvervene under 'Energi/miljø' på landsplan, er der 1.329 i Ikast-Brande Kommune.

En lige så høj specialisering findes indenfor den anden af kommunens traditionelle styrkepositioner, 'Beklædning', og det på trods af, at store dele af tøjindustrien har flyttet produktionen ud af landet. Der var 712 beskæftigede i 2019, hvilket svarer til, at der var 1.322 beskæftigede i Ikast-Brande Kommune for hver 100 på landsplan.

'Bygge/bolig' har også en specialisering i støtteerhvervene, mens 'Møbler' og 'Beklædning' har specialisering i serviceerhvervene. Igen er 'Beklædning' værd at hæfte sig ved. Her var der 2.337 beskæftigede i serviceerhvervene, hvilket svarer til 636 beskæftigede for hver 100 på landsplan. Serviceerhvervene beskæftiger samlet set 11.632 i Ikast-Brande Kommune, hvilket svarer til 60,5 procent af den private sektor.

Kigger vi på det andet led i tabellen, springer 'Beklædning' og 'Energi/miljø' atter i øjnene. Samtidig ses det, at beskæftigelsen i 'Møbler' er stor nok til at udløse en mindre specialisering. Det er dog alligevel 'Beklædning' og 'Energi/miljø', der stjæler fokus. De 3.049 beskæftigede i 'Beklædning' betyder, at der for hver 100 beskæftigede på landsplan er 724 i Ikast-Brande Kommune, mens de 3.458 beskæftigede i 'Energi/miljø' giver en specialisering på 721 for hver 100 på landsplan.

Værd at bemærke er det, at 'Bygge/bolig' har specialiseringer i alle værdikædens led på nær støtteerhverv. Det er dog ikke nok til, at ressourceområdet er specialiseret på tværs af værdikæden.

Branchefordelingen indenfor 'Øvrige erhverv' fremgår af Tabel 3, hvoraf det også fremgår at der i alt var 3.160 beskæftigede indenfor 'Øvrige erhverv' i 2019.

Der er flest beskæftigede indenfor branchen 'Handel', hvor der var 900 beskæftigede, hvilket svarer til 28 procent af beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv'. Det er vigtigt at pointere, at der her er tale om den handel, som ikke passer ind under et af de tidligere omtalte ressourceområder.

Tabel 3. Beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv', fordelt på brancher, 2019

Branche	Beskæftigede
Industri	311
Handel	900
Internethandel	121
Finansiering og forsikring	235
Videnservice mv.	316
Operationel service	295
Undervisning og socialvæsen mv.	470
Kultur, fritid og andre serviceydelser mv.	512
I alt	3.160

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

Lidt specialiseret, dvs. op til 1,5 gange landsgennemsnit
Specialiseret, dvs. fra 1,5 til 3 gange landsgennemsnit
Meget specialiseret, dvs. mindst 3 gange landsgennemsnit

'Kultur, fritid og andre serviceydelser mv.' er med 512 beskæftigede den næststørste branche under 'Øvrige erhverv', mens 'Undervisning og socialvæsen mv.' tegner sig for 470 beskæftigede.

Af tabellen ses også branchen 'Internethandel', som består af ni underbrancher, der traditionelt har hørt under ressourceområdet 'Beklædning', men som i denne rapport er trukket fra 'Beklædning', og fremstilles særskilt i Tabel 3. Det er der flere gode grunde til. For det første fylder internethandel mere og mere, og særligt under COVID-19-pandemien har denne form for handel taget fart. For det andet består internethandlen af meget mere end tøj og beklædningsgenstande.

I Ikast-Brande Kommune var der 121 beskæftigede indenfor 'Internethandel' i 2019, hvilket er nok til at udgøre en mindre specialisering. For hver 100 beskæftigede i internethandel på landsplan er der 128 i Ikast-Brande Kommune. ■

Iværksætteri i Ikast-Brande Kommune

Nye virksomheder, der kan bidrage med økonomisk vækst og øget beskæftigelse, er vigtige for det lokale erhvervslivs udvikling. Det er ligeledes gældende for Ikast-Brande Kommune.

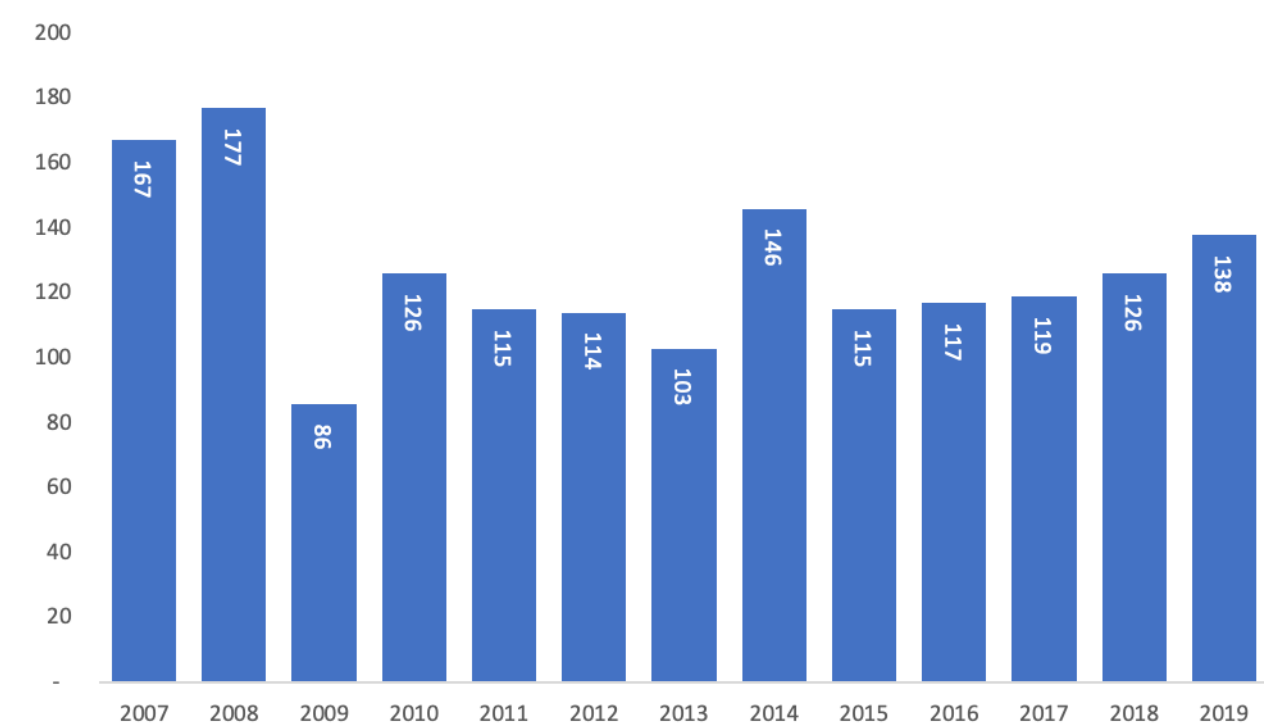
Der er dog til tider stor forskel på, hvordan iværksætteraktivitet opgøres, hvilket kan være medvirkende til et lejlighedsvis divergerende billede af iværksætteriet. I nærværende opgøres iværksætteraktiviteten med udgangspunkt i nye reelle virksomheder.

En virksomhed skal kunne præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk i etableringsåret eller året efter for at blive betragtet som en reel virksomhed. På dette grundlag frasorteres de mindste hobbyvirksomheder automatisk. Genstartere er ligeledes frasorteret. Baseret på denne afgrænsning, var der 138 nye reelle virksomheder i Ikast-Brande Kommune i 2019, jf. Figur 7. Hvilket er det højeste antal nye reelle virksomheder siden Finanskrisen i 2008, dog med undtagelse af 2014, hvor der var 146 nye reelle virksomheder.

138 nye reelle virksomheder i Ikast-Brande Kommune i 2019

Figur 7. Nye reelle virksomheder i Ikast-Brande, 2007-2019

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase.

*En reel virksomhed er ifølge Danmarks Statistik en virksomhed der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

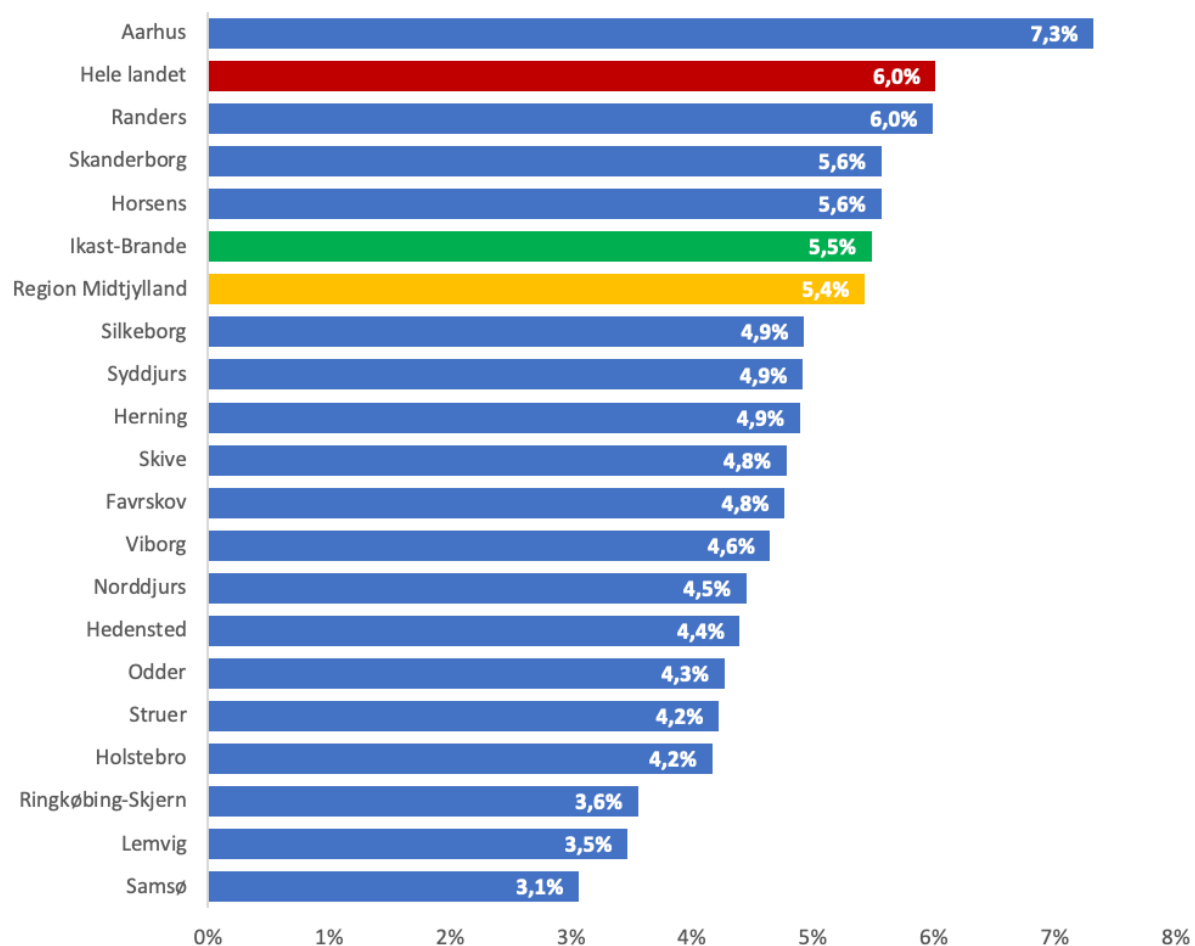
Med udgangspunkt i ovenstående, er det relevant at undersøge etableringsraten i Ikast-Brande Kommune. Etableringsraten er et mål for fornyelsen af kommunens virksomhedsbestand. Den viser for et givent år, hvor stor en del af samlede virksomhedsbestand, der er etableret i det givne år med udgangspunkt i reelle virksomheder. Figur 8 viser etableringsraterne for kommunerne i Region Midtjylland.

Etableringsraten i Ikast-Brande Kommune er 5,5 procent i 2019

Etableringsraten i Ikast-Brande Kommune er 5,5 procent i 2019, hvorved Ikast-Brande Kommune rangerer lidt over det generelle niveau i regionen, hvor etableringsraten er 5,4 procent. Kigger vi på hele landet, var den 6,0 procent. Ikast-Brande Kommune befinder sig i den øverste tredjedel af regionens kommuner, når man sammenligner kommunernes etableringsrate.

I Region Midtjylland er det kun Aarhus Kommune, som ligger over gennemsnittet for landet. Randers Kommune er på niveau med landsgennemsnittet, mens den resterende del af regionens kommuner befinder sig i et bredt midterfelt fra 5,6 procent i Skanderborg og Horsens Kommuner til 4,2 procent i Holstebro Kommune. Samsø har med en etableringsrate på 3,1 procent, den lave-ste etableringsrate i regionen.

Figur 8. Etableringsrater efter område, 2019

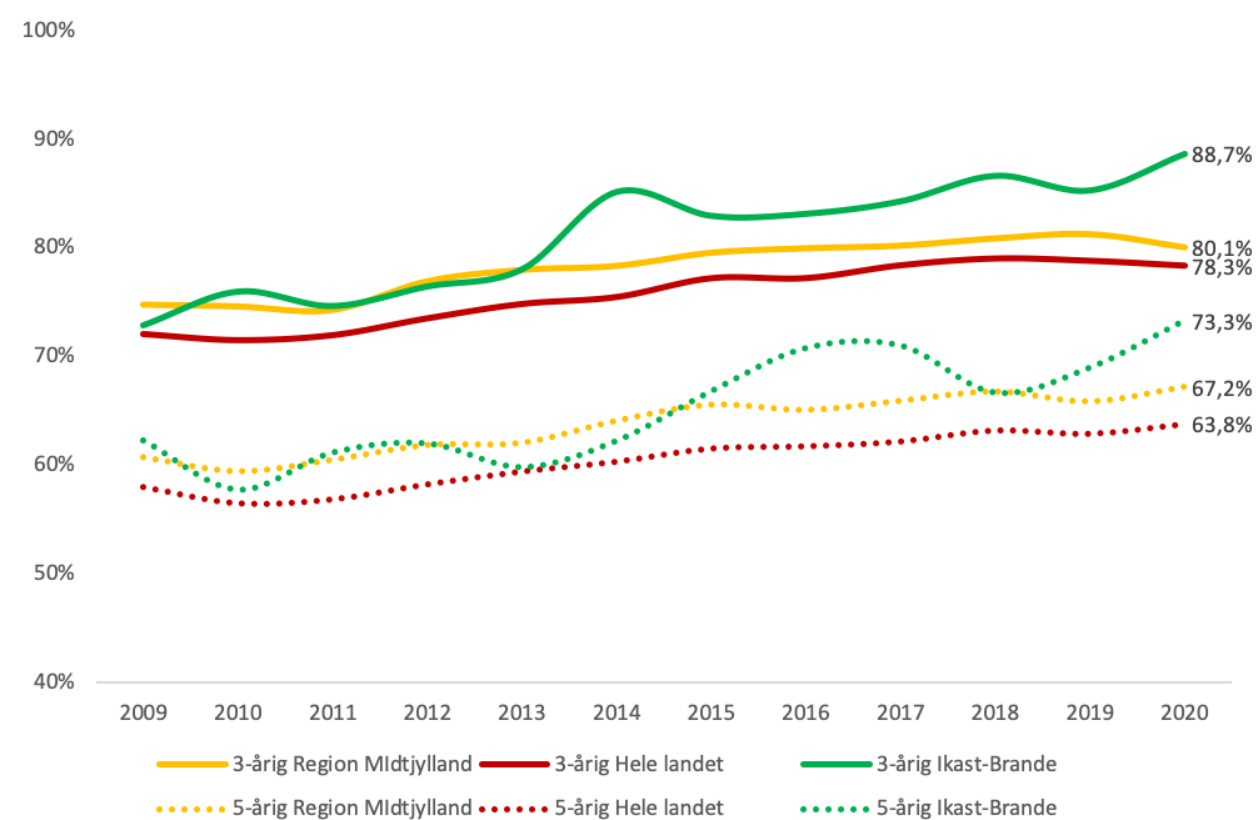
I 2020 var den treårige overlevelsesrate i Ikast-Brande Kommune 88,7 procent

En ting er, hvor mange virksomheder der etableres. En anden ting er, hvor mange der overlever. Til det formål anvendes den tre- og femårige overlevelsesrate i nedenstående Figur 9.

I 2020 var den treårige overlevelsesrate i Ikast-Brande Kommune 88,7 procent. Det er langt over niveauet på landsplan (78,3 procent) og Region Midtjylland (80,1 procent). Den treårige overlevelsesrate i Ikast-Brande Kommune har siden 2014 befundet sig på et markant højere niveau end både regionen og hele landet.

Kigger vi på den femårige overlevelsesrate, er der lidt større udsving. I perioden 2009 til 2020 er Ikast-Brandes femårige overlevelsesrate konstant over gennemsnittet på landsplan, mens den i forhold til regionen var både over og under i perioden. I 2020 var 73,3 procent af iværksætterne i Ikast-Brande Kommune i live efter fem år, mens det regionalt drejede sig om 67,2 procent og 63,8 procent på landsplan.

Figur 9. Overlevelsesrater efter område, 2009-2020

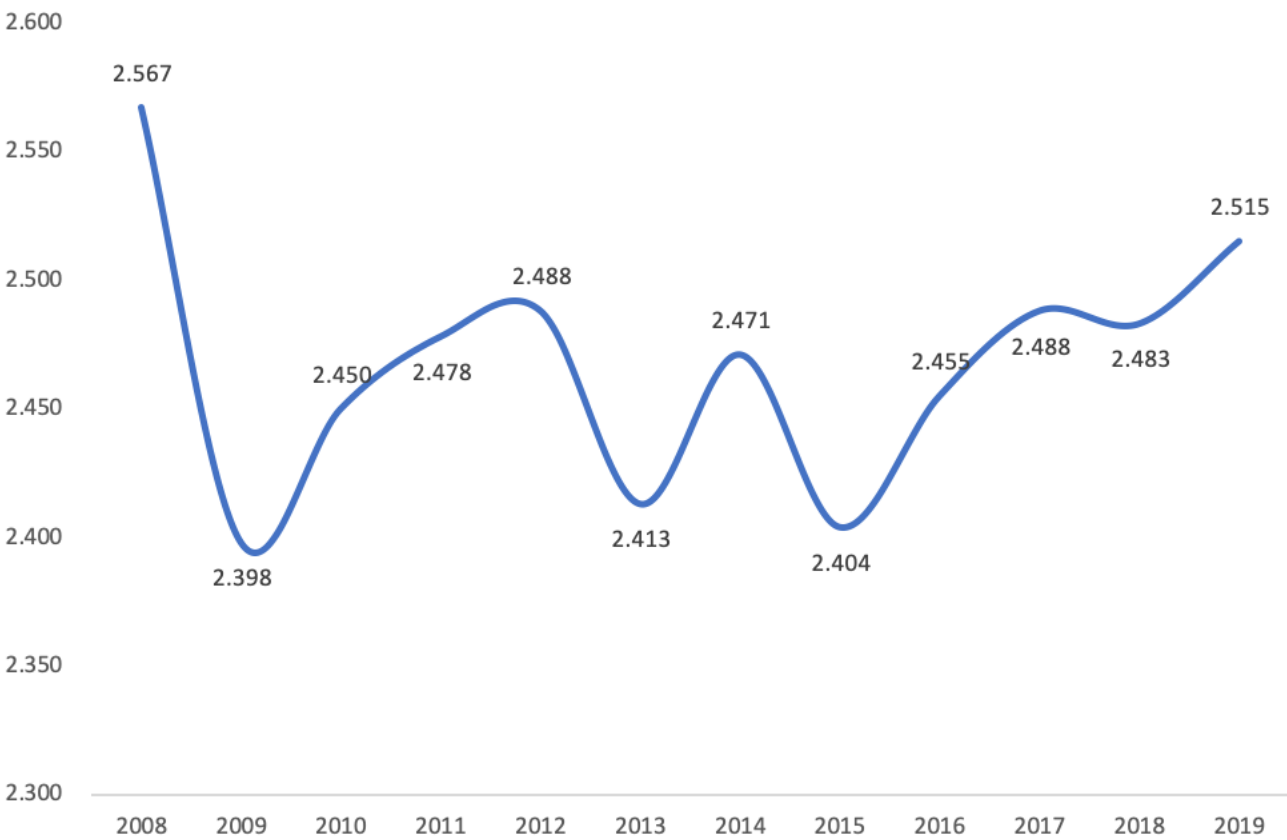

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase samt diverse erhvervsregistre.

Iværksætterne i Ikast-Brande Kommune er altså markant bedre overlevende end regionen og hele landet i 2020, både hvad angår den tre- og femårige overlevelsesrate.

Som det fremgik af Figur 7, ligger iværksætteriet stadig et godt stykke under niveauet fra før Finanskrisen, hvor det toppede i 2008 med 177 nye reelle virksomheder. Til gengæld er iværksætterne blevet mere levedygtige gennem årene, og end ikke Coronakrisen har ændret den tendens. Ser vi på udviklingen i det samlede antal reelle virksomheder, er Ikast-Brande Kommune i 2019 næsten på samme niveau som inden krisen satte ind i 2008, jf. Figur 10.

Figur 10. Udvikling i antal reelle virksomheder, Ikast-Brande Kommune, 2008-2019

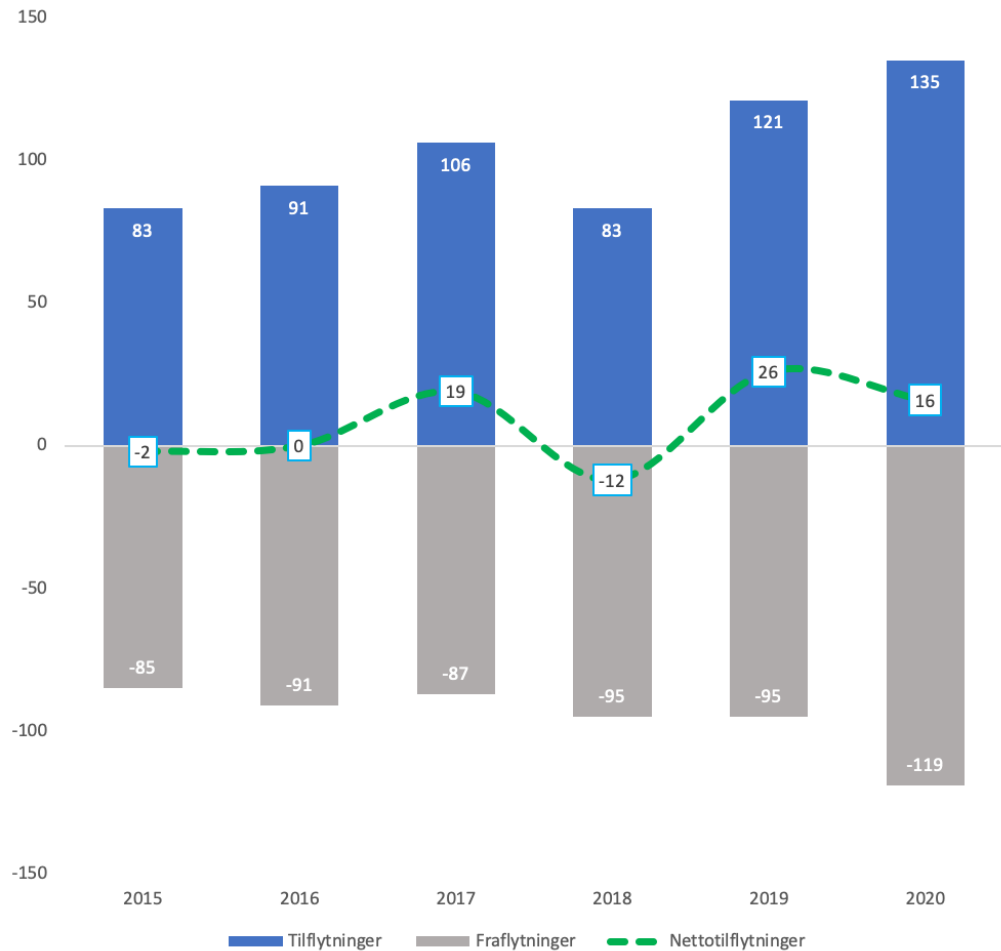

Kilde: Generel Firmastatistik. Bearbejdet af eStatistik.

Der var 2.515 reelle virksomheder i kommunen i 2019, hvilket var 52 færre end i 2008. Dermed er virksomhedsbestanden praktisk talt på førkriseniveau målt i antal. Samtidig har der været en markant vækst i antallet af reelle virksomheder siden 2015, hvor der var 2.404 reelle virksomheder.

En anden forklaring på udviklingen i virksomhedsbestanden findes i kommunens evne til at tiltrække virksomheder fra andre områder. Her viser Figur 11, at der i perioden fra 2015 til 2020 er tale om en nettotilflytning af virksomheder på 47. Med andre ord er der overskud på virksomhedsbalancen, hvilket kan sende et signal om, at Ikast-Brande Kommune har et attraktivt erhvervmiljø.

Figur 11. Til- og fraflytning af reelle virksomheder, Ikast-Brande kommune, 2015-2020

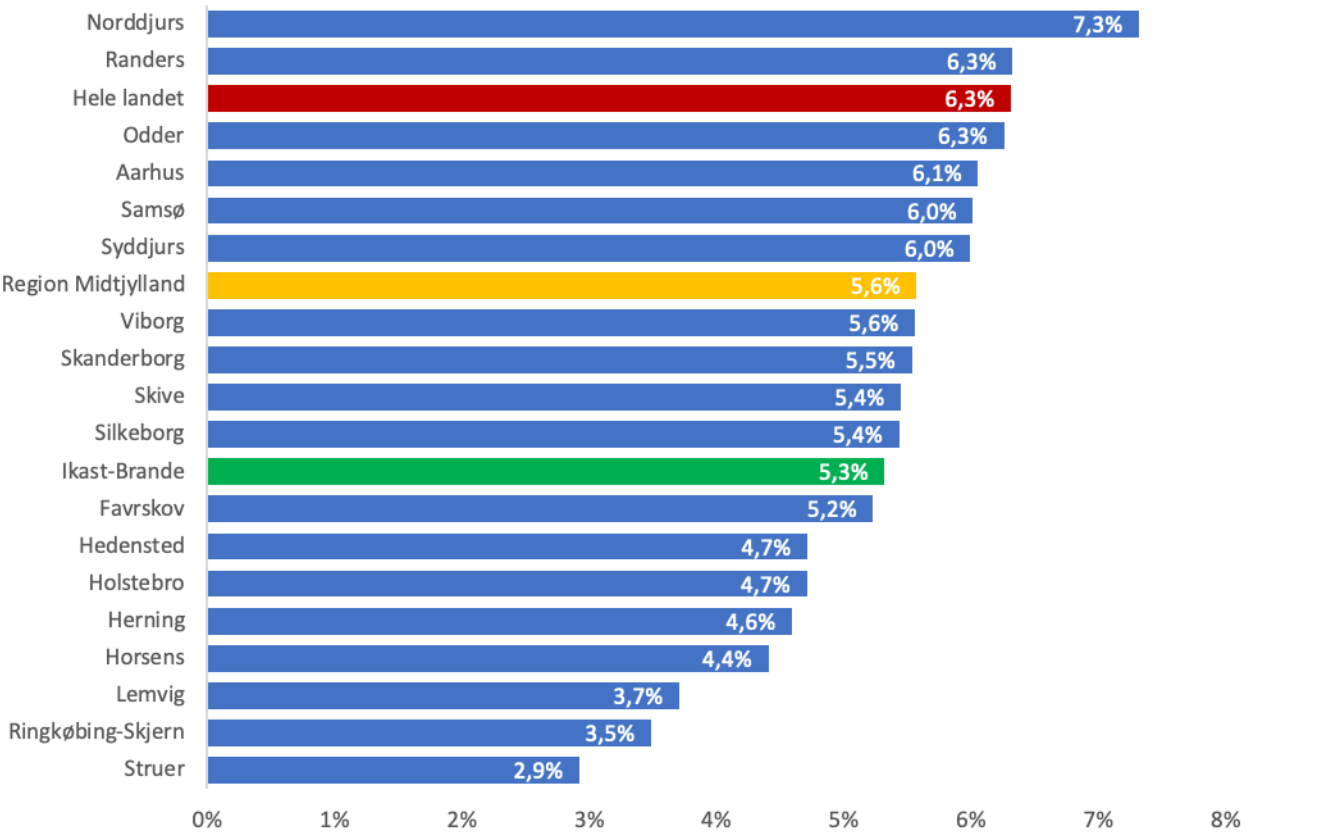

Kilde: Udtræk fra CVR. Beregninger foretaget af eStatistik

Jobvækst er som nævnt en vigtig parameter, så derfor kigger vi på, hvor mange job iværksætterne skaber. For at belyse det, anvendes de seneste fem iværksætterårganges andel af den samlede private beskæftigelse i 2019 i Figur 12.

I Danmark udgjorde de seneste fem iværksætterårgange i gennemsnit 6,3 procent af den private beskæftigelse i 2019. For Region Midtjylland var denne andel 5,6 procent, mens den i Ikast-Brande Kommune var 5,3 procent. Det placerer Ikast-Brande Kommune i midten af feltet, når kommunen sammenlignes med regionens øvrige kommuner.

Figur 12. De seneste fem iværksætterårganges andel af den private beskæftigelse, fordelt på område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Norddjurs Kommune topper med 7,3 procent, mens iværksætterjobbene i Randers udgør 6,3 procent. Struer Kommune er med en andel på 2,9 procent den kommune, hvor iværksætterjob udgør den mindste andel af den private beskæftigelse.

De 5,3 procent, som iværksætterjobbene udgør i Ikast-Brande Kommune i 2019, svarer til 1.024 job. Tabel 4 viser branchefordelingen af den private beskæftigelse og iværksætterjobbene i Ikast-Brande Kommune.

Kigger vi på branchefordelingen af den private sektor i ovenstående tabel, hersker der ingen tvivl om, at de dominerende brancher i Ikast-Brande Kommune er 'Industri' med 6.710 beskæftigede og 'Handel' med 5.146 beskæftigede ud af de 19.242 i den private sektor. Det svarer henholdsvis til andele af beskæftigelsen på 34,9 procent og 26,7 procent. Disse to brancher står altså tilsammen for over 60 procent af Ikast-Brande Kommunes beskæftigelse i den private sektor. 'Bygge og anlæg' tegnede sig for 1.649 beskæftigede svarende til 8,6 procent af den private beskæftigelse.

Tabel 4. Privat beskæftigelse og iværksætterjob (seneste fem årgange), fordelt på branche, 2019

Branche	Beskæftigede, privat sektor	Iværksætternes jobskabelse	Iværksætternes jobandel
Landbrug, skovbrug og fiskeri	959	20	2,1%
Industri	6.710	65	1,0%
Energi og Forsyning	113	5	4,4%
Bygge og anlæg	1.649	303	18,4%
Handel	5.146	179	3,5%
Transport	714	80	11,2%
Hoteller og restauranter	503	37	7,4%
Information og kommunikation	236	69	29,2%
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	519	15	2,9%
Videnservice	444	64	14,4%
Operationel service	784	68	8,7%
Undervisning og sundhed mv.	868	43	5,0%
Kultur og fritid	326	54	16,6%
Andre serviceydelser mv.	271	22	8,1%
Alle brancher	19.242	1.024	5,3%
Andel af Region Midtjylland	4,1%	4,0%	

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Vendes blikket mod iværksætterjobbenes fordeling, er det hverken 'Industri' eller 'Handel', som er den største branche. 'Bygge og anlæg' har 303 iværksætterjob, hvilket svarer til 29,6 procent af alle kommunens iværksætterjob. Det er en markant overrepræsentation af iværksætterjob i forhold til branchens andel af den private beskæftigelse på 8,6 procent. Endvidere gør det branchen til den største iværksætterbranche i kommunen.

'Handel' og 'Transport' fylder også begge godt med henholdsvis 179 og 80 iværksætterjob. Det giver en iværksætterandel på henholdsvis 17,5 procent og 7,8 procent af jobbene. 'Handel' er dermed underrepræsenteret i iværksætterjobbene, mens der er en lille overrepræsentation af iværksætterjob i 'Transport' i forhold til branchernes andel af den samlede private beskæftigelse.

'Industrien' udgjorde hele 34,9 procent af den private sektors beskæftigelse i 2019, men den høje andel skyldes ikke iværksætterjob. Tværtimod var de underrepræsenteret, da branchen kun har 65 iværksætterjob, hvilket svarer til 6,3 procent af det samlede antal iværksætterjob i kommunen. Den anden store branche, 'Handel', der som nævnt var Ikast-Brande Kommunes næststørste branche målt på beskæftigelse, har altså en mere repræsentativ andel af iværksætterjob.

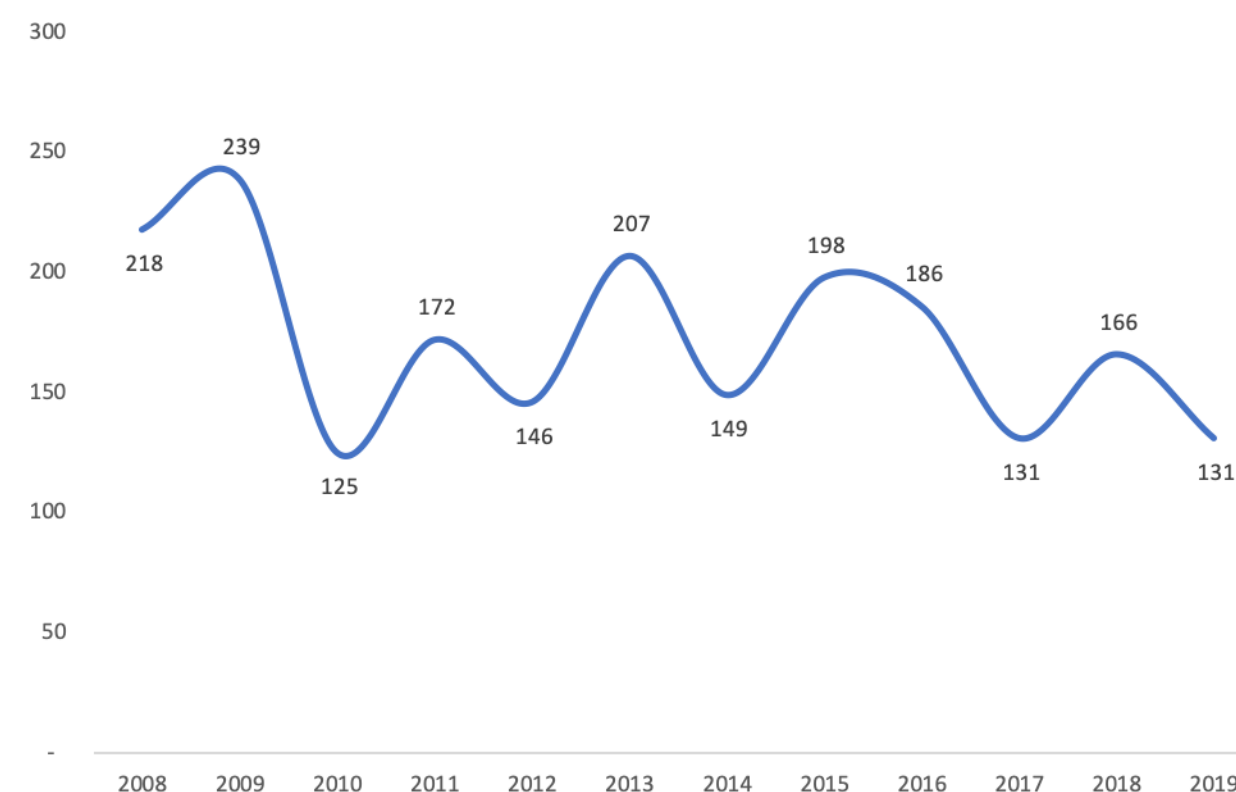
Ens for både 'Industri' og 'Handel' er, at iværksætterjobbene udgør en meget lille del af branchens beskæftigelse. Henholdsvis 1,0 procent og 3,5 procent. I 'Information og kommunikation' gør det omvendte sig gældende. Her udgør de 69 iværksætterjob 29,2 procent af branchens samlede beskæftigelse.

I 'Kultur og fritid', hvor beskæftigelsen var på 326 svarende til 1,7 procent af den samlede sektor, er der 54 iværksætterjob. Det svarer til 5,3 procent af kommunens iværksætterjob. Disse iværksætterjob udgør hele 16,6 procent af branchens beskæftigelse. 'Bygge og anlæg' har en iværksætterandel af beskæftigelsen på 18,4 procent.

Overordnet set udgør den private beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune 4,1 procent af Region Midtjyllands private beskæftigelse, mens iværksætterjobbene udgør 4,0 procent af regionens iværksætterjob. Med andre ord er der en repræsentativ andel af iværksætterjob i Ikast-Brande Kommune i forhold til kommunens andel af regionens beskæftigelse.

Det årlige iværksætterbidrag til beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune har dog udsving fra år til år, jf. Figur 13. I 2019 bidrog iværksætterne med 131 job. Det er under gennemsnittet for perioden 2010 til 2019, hvor iværksætterne i gennemsnit har bidraget med 161 iværksætterjob siden 2010. ■

Figur 13. Iværksætterårgangenes bidrag til beskæftigelsen, Ikast-Brande Kommune, 2008-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel af Iværksætterdatabase og RAS

**I 2019 bidrog
iværksætterne
med 131 job**

Virksomhedsbestand, iværksættere og vækstvirksomheder i Ikast-Brande Kommune

Tabel 5 viser, hvordan virksomhederne i Ikast-Brande Kommune fordeler sig på brancher. Branchefordelingen for kommunens iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder² ses ligeledes i tabellen.

Som det fremgår af tabellen, er der i 2019 flest virksomheder under 'Handel' med 393 virksomheder, hvorefter 'Landbrug, skovbrug og fiskeri' med 379 virksomheder og 'Ejendomshandel og udlejning' med 338 virksomheder følger. I alt er der 2.515 virksomheder, hvilket betyder, at de tre ovennævnte brancher hver især står for mellem 13 og 15 procent af virksomhedsbestanden.

Der er som tidligere nævnt 138 iværksættervirksomheder i 2019, hvor den største branche er 'Handel' med 22 iværksættere. Det svarer til 15,9 procent af iværksætterne. 'Ejendomshandel og udlejning' fylder også godt blandt iværksætterne. Her er der 16 iværksættere i 2019, mens 'Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service' har 14 iværksættere og 'Videnservice' har 13.

Går vi videre i tabellen til Ikast-Brande Kommunes Gazeller, ses det, at der er 27 Gazeller i 2019. 'Handel' og 'Bygge og anlæg' mv. tegner sig for henholdsvis otte og syv af disse, mens der i 'Information og kommunikation' findes tre.

Endelig viser tabellen også branchefordelingen for Ikast-Brande Kommunes vækstlagsvirksomheder. Dem er der 52 af i 2019. 'Handel' har med 15 vækstlagsvirksomheder flest, mens der er 10 i 'Bygge og anlæg' og seks i 'Industri mv.'.

Overordnet tegner Tabel 5 et billede af, at der er to dominerende vækstbrancher i Ikast-Brande Kommune: 'Handel' og 'Bygge og anlæg'.

² Vækstlagsvirksomheder er virksomheder, der i perioden fra 2015 til 2017 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i 2017 har mindst 5 ansatte. Reference: Profilanalysen 2019

Tabel 5. Virksomheder i Ikast-Brande Kommune, opgjort på type og branche, 2019

Brancher	Firmaer	Iværksættere	Gazeller	Vækstlag
Landbrug, skovbrug og fiskeri	379	6	2	2
Industri mv.	204	9	2	6
Bygge og anlæg	273	12	7	10
Handel	393	22	8	15
Transport	107	10	1	6
Hoteller og restauranter	69	6	1	1
Information og kommunikation	58	10	3	4
Finansiering og forsikring	147	3	0	0
Ejendomshandel og udlejning	338	16	0	1
Videnservice	155	13	1	1
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	143	14	1	2
Undervisning, sundhed mv.	119	11	0	3
Kultur og fritid	34	1	0	1
Andre serviceydelser mv.	96	5	1	0
I alt	2.515	138	27	52
Andel af Region Midtjylland	3,5%	3,5%	5,8%	4,6%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

*Iværksættere defineres som reelle virksomheder, der i etableringsåret eller året efter kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk.

*Til Gazellerne er der taget udgangspunkt i Børsens Gazellevirksomheder. For at blive Gazelle skal et selskab have haft positivt vækst hvert af de seneste fire år samt minimum at have fordoblet omsætningen eller bruttofortjenesten på de fire år.

*Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der over en toårig periode har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i slutåret har mindst 5 ansatte.

Tabellen viser ydermere Ikast-Brande Kommunes andel af henholdsvis firmaer, iværksættere, Gazeller og vækstlagsvirksomheder i forhold til det samlede antal i Region Midtjylland. Overordnet set findes 3,5 procent af regionens firmaer i Ikast-Brande Kommune. Antallet af iværksættere er repræsentativt, da de 138 iværksættere udgør 3,5 procent af regionens samlede antal iværksættere. Omvendt ses det, at Gazellerne er overrepræsenterede i Ikast-Brande Kommune med 5,8 procent af regionens Gazeller. Vækstlagsvirksomhederne er ligeledes overrepræsenteret i forhold til kommunens andel af regionens virksomheder, da Ikast-Brande Kommunes 52 vækstlagsvirksomheder udgør 4,6 procent af regionens Gazeller. ■

Omsætning og eksport i Ikast-Brande Kommune

I lighed med iværksætteri er international skalering også et vigtigt parameter i bestræbelserne på økonomisk vækst. Mulighederne er i nogle tilfælde begrænsede på hjemmemarkedet, hvorfor mange virksomheder kigger uden for landets grænser, når vækstambitionerne skal indfries.

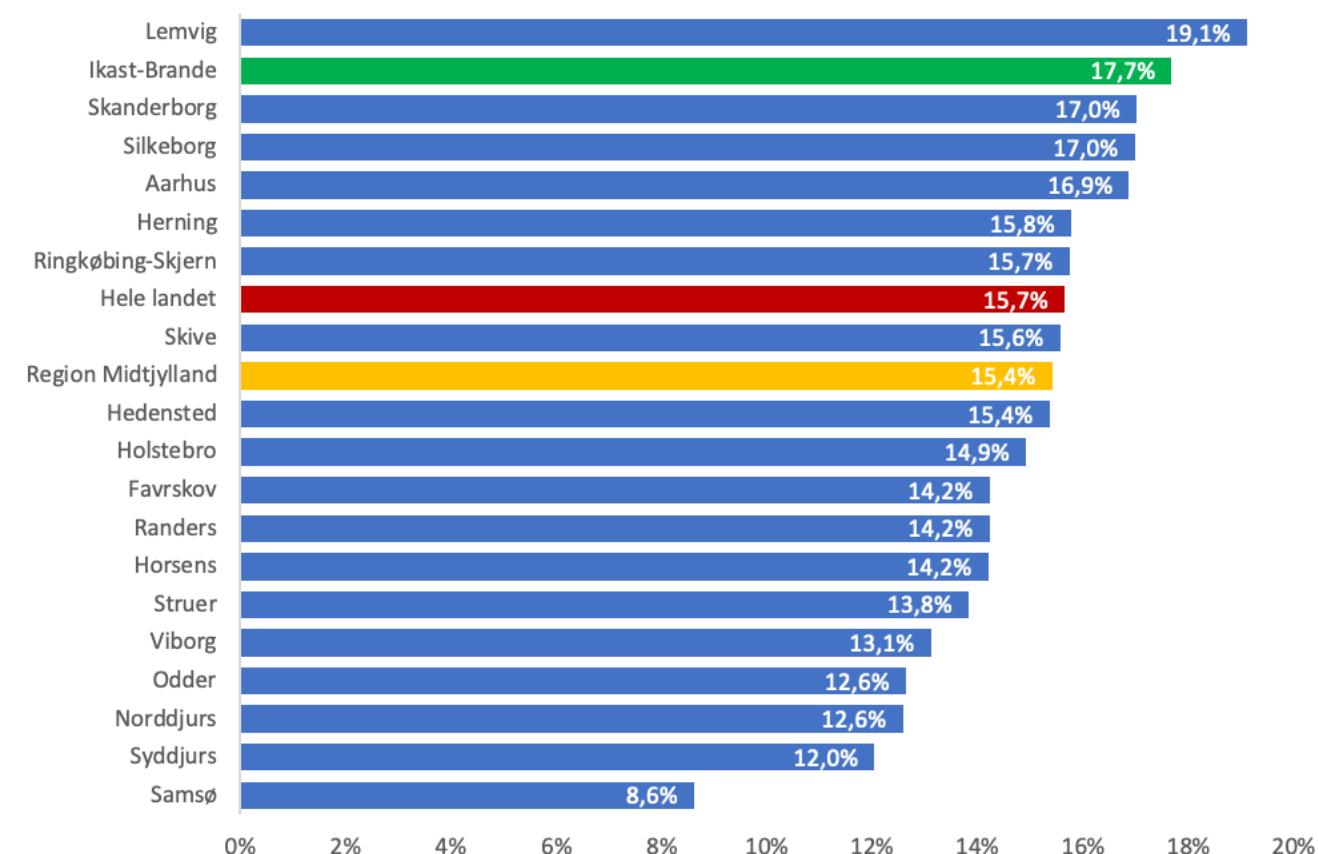
Figur 14 viser andelen af virksomheder i Ikast-Brande Kommune med eksportaktivitet. Eksportaktivitet defineres i denne sammenhæng som en registreret eksportomsætning i virksomhedens indberetninger til SKAT. Her ses det, at 17,7 procent af Ikast-Brande Kommunes virksomheder har eksportaktivitet.

På landsplan har 15,7 procent af virksomhederne eksportaktivitet, og i Region Midtjylland er andelen 15,4 procent. Dermed ligger Ikast-Brande Kommune altså over det generelle niveau på landsplan og i regionen, når det kommer til virksomhedernes eksportaktivitet. I Region Midtjylland overgås Ikast-Brande Kommune kun af Lemvig Kommune.

17,7 procent af Ikast-Brande Kommunes virksomheder har eksportaktivitet

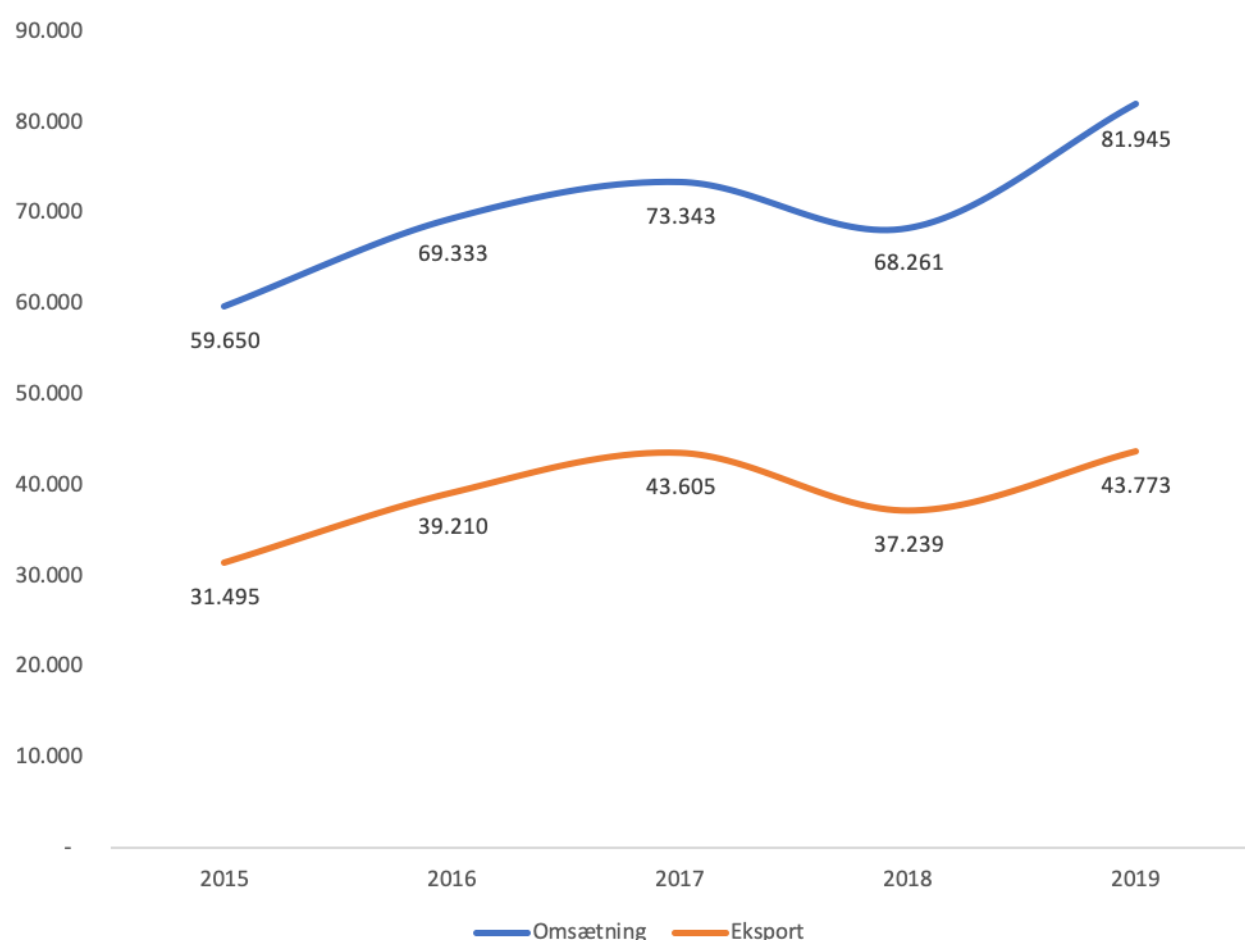
Figur 14. Andelen af virksomheder med eksport, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik og REGSTAT. Beregninger foretaget af eStatistik. Virksomheder har eksportaktivitet, når de indberetter eksportomsætning til Skat.

En anden måde at vurdere eksportens betydning på, er ved at kigge på virksomhedernes samlede omsætning og eksportens andel heraf. Figur 15 viser udvikling i omsætning og eksportomsætning i Ikast-Brande Kommune i perioden 2015 til 2019.

Figur 15. Omsætning og eksport, millioner kroner, 2015-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

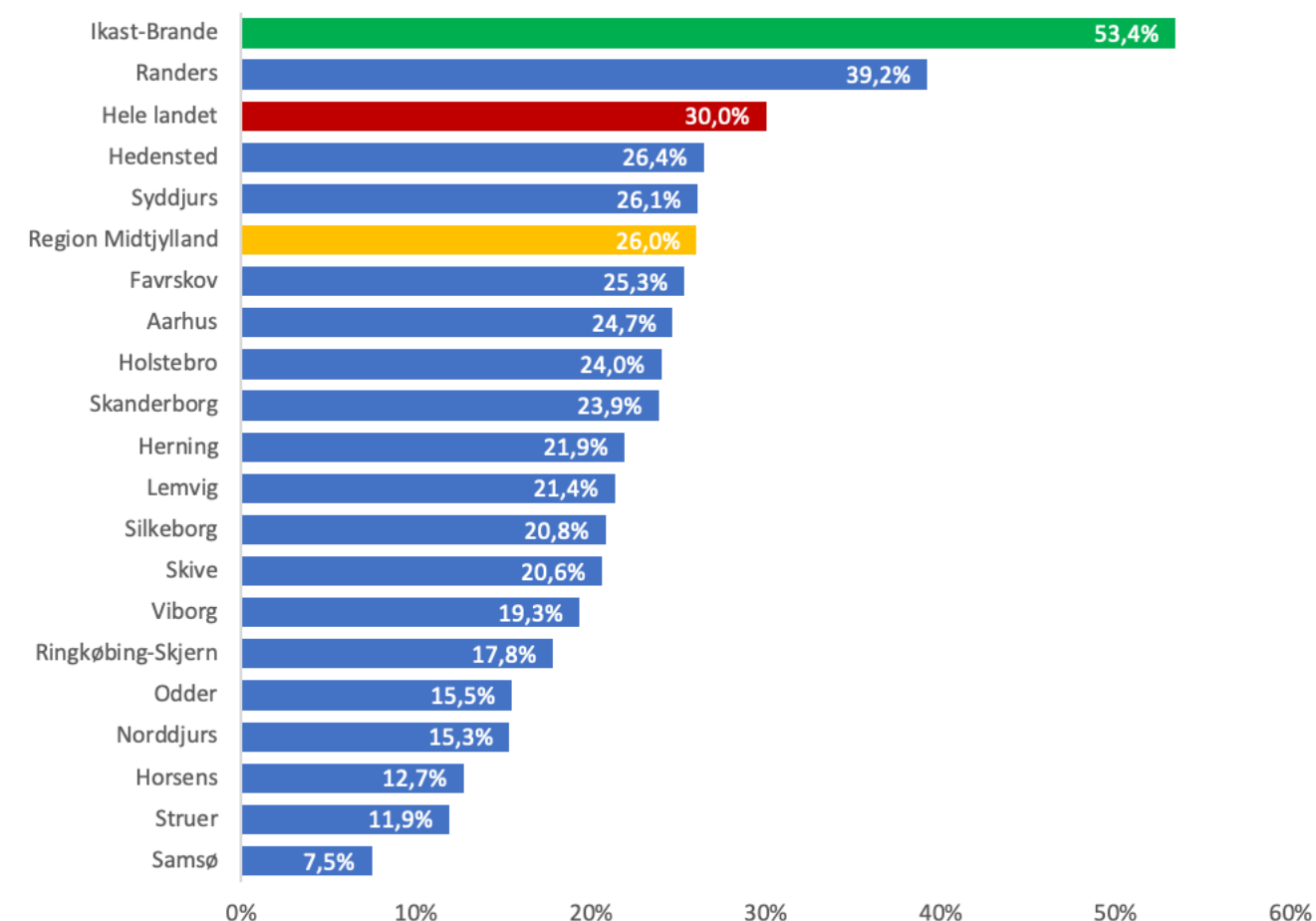
I 2019 var den samlede omsætning fra virksomhederne i Ikast-Brande Kommune på 81,9 milliarder kroner. Heraf udgjorde eksportomsætningen 43,8 milliarder kroner. Set over hele perioden er omsætningen vokset med 22,3 milliarder kroner, hvilket svarer til en vækst på 37,4 procent. Det må siges at være en markant omsætningsvækst.

Eksportomsætningen er i samme periode vokset med 12,3 milliarder kroner, hvilket er en vækst på 39,0 procent. Med andre ord vokser eksporten altså lige så hurtigt som hjemmemarkedssalget for virksomhederne i Ikast-Brande Kommune.

Virksomhederne i Ikast-Brande Kommune har altså internationalt udsyn, hvilket Figur 14 og Figur 15 vidner om. Når man, i Figur 16, kigger på eksportomsætnings andel af den samlede omsætning i kommunen, forstærkes dette billede yderligere.

Med andre ord vokser eksporten altså lige så hurtigt som hjemmemarkedssalget for virksomhederne i Ikast-Brande Kommune

Figur 16. Eksportandel af samlet omsætning, opgjort efter område, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Ikast-Brande Kommune udgør eksportomsætningen 53,4 procent af den samlede omsætning. Det er dobbelt så højt som niveauet i Region Midtjylland (26,0 procent) og markant over hele landet (30,0 procent). Kommunerne i top, Ikast-Brande og Randers Kommuner, er kendetegnet ved at være hjemsted for nogle internationale giganter (Bestseller, Siemens Gamesa, Danish Crown) med en omsætning hvor eksportandelen er meget høj.

Ovenstående tal er baseret på Danmarks Statistiks Generel Firmastatistik. Omsætning og eksport opgøres også i statistikken Firmaernes Køb og Salg, og tager vi et kig i denne, kan vi se udviklingen fra 2019 til 2020. I et COVID-19-perspektiv er dette interessant.

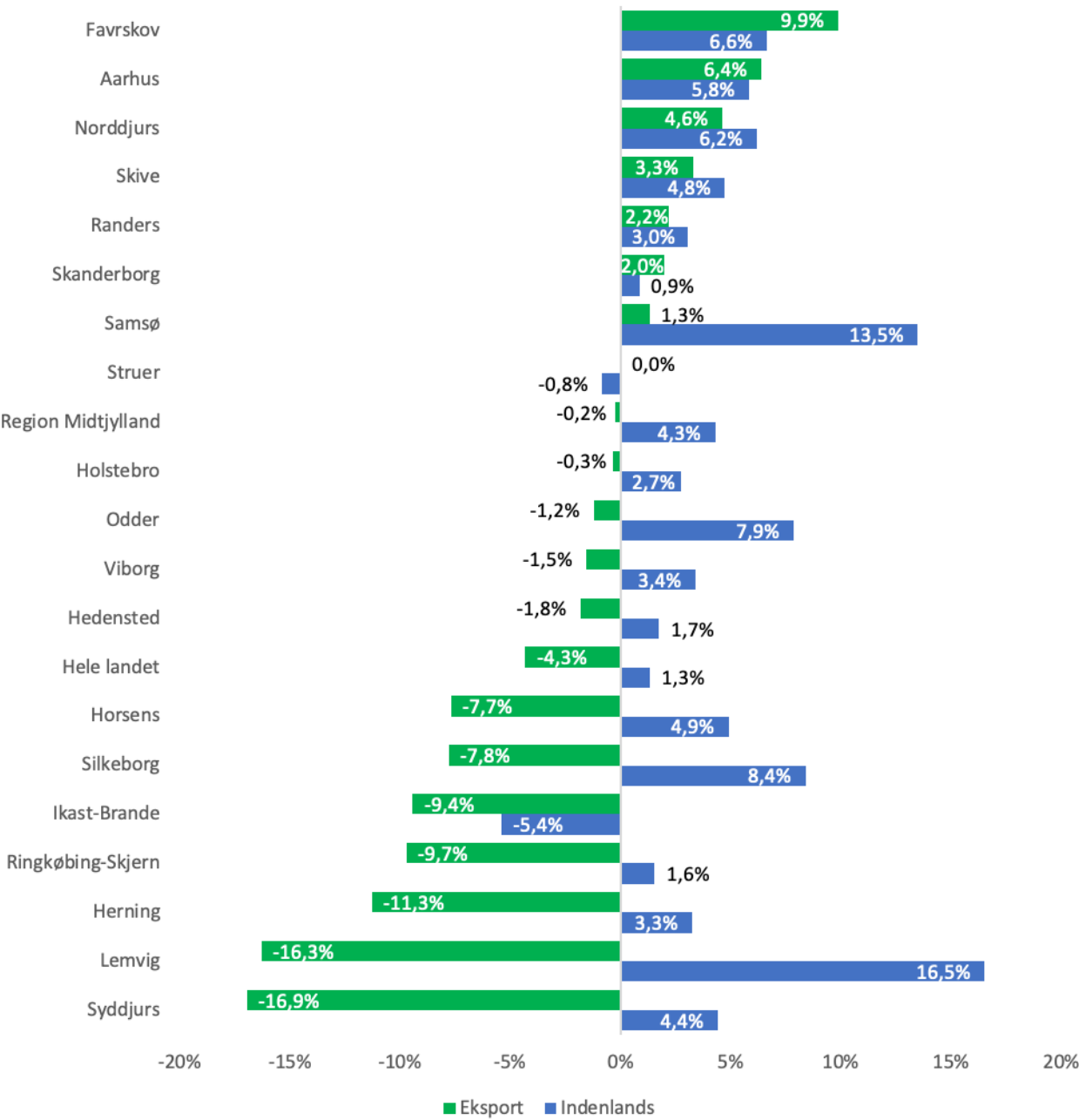
Figur 17 viser, hvordan udviklingen i eksportomsætning og indenlandssalg har været det seneste år fra 2019 til 2020, hvor der ses en tilbagegang i eksportomsætningen i Ikast-Brande Kommune. Kommunens eksportomsætning er gået 9,4 procent tilbage, mens det indenlandske salg er faldet med 5,4 procent.

Kommunens eksportomsætning er gået 9,4 procent tilbage, mens det indenlandske salg er faldet med 5,4 procent

Der er et stort spænd i eksportudviklingen blandt kommunerne i Region Midtjylland. Samlet set er der status quo i regionen, der i perioden er gået 0,2 procent tilbage i eksportomsætning. Internt i regionen spænder det fra Favrskov Kommune i top med 9,9 procent vækst i eksportomsætningen til Syddjurs Kommune i bund, der har haft en tilbagegang på 16,9 procent. I hele landet er eksporten gået 4,3 procent tilbage.

I Region Midtjylland er det generelt gået lidt bedre med det indenlandske salg, end det er med eksporten. Her er det blot Ikast-Brande og Struer Kommuner, der haft tilbagegang. For Struer Kommunes vedkommende er der næsten tale om status quo.

Figur 17. Udvikling i eksportomsætning og indenlandssalg, 2019-2020

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Firmaernes Køb og salg (FIKS). Beregninger foretaget af eStatistik.

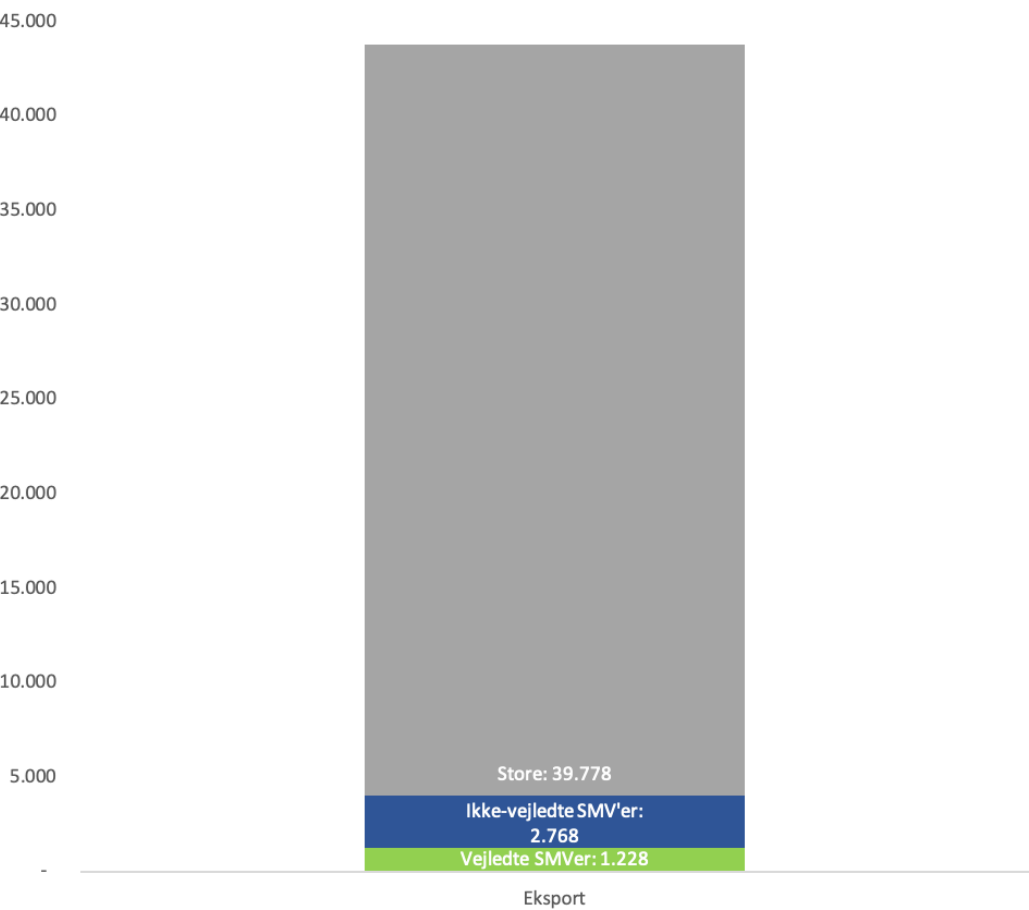
Som nævnt eksporterede virksomhederne i Ikast-Brande Kommune i 2019 for 43,8 milliarder kroner. Kigger vi nærmere på eksporten, viser det sig, at kommunens små og mellemstore virksomheder (SMV'er) står for 9,1 procent af eksportomsætningen i Ikast-Brande Kommune.

Figur 18 viser, hvordan de knap 44 milliarder kroners eksport fordeler sig. De store virksomheder stod for 39,8 milliarder kroner af eksportomsætningen, hvilket svarer til 90,9 procent. SMV'erne stod for de resterende 4 milliarder kroner svarende til 9,1 procent.

Figuren viser også, at de SMV'er, som modtog lokal vejledning, tegnede sig for en eksport på 1,2 milliarder kroner. Det svarer til 2,8 procent af den samlede eksport fra kommunen eller 30,7 procent af SMV-eksporten.

Ikast-Brande Kommunes SMV'er har altså også internationalt udsyn, men lever i skyggen af kommunens eksportgiganter. Erhvervsvejledning i kommunen har dog kontakt til en forholdsvis stor andel af eksport-SMV'erne.

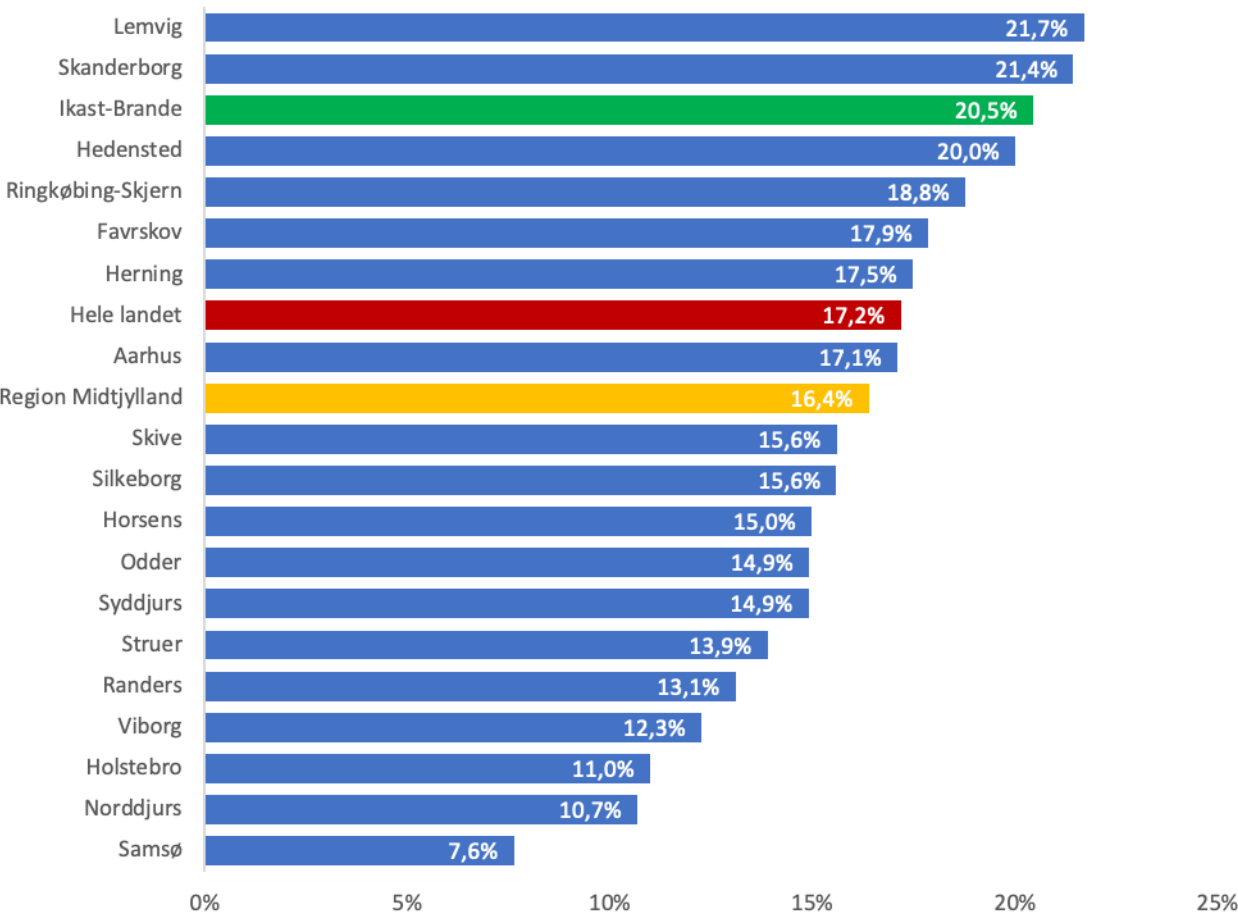
Figur 18. Eksportomsætning i millioner kroner, fordelt på virksomhedsstørrelse og vejledning, Ikast-Brande Kommune, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Sammenligner vi, hvor meget eksporten udgør af SMV'ernes omsætning på tværs af regionen, ligger Ikast-Brande Kommunes SMV'er højt. Figur 19 viser SMV'ernes eksportandel af den samlede SMV-omsætning i Region Midtjyllands kommuner. Her fremgår det, at SMV-eksporten i Ikast-Brande Kommune udgjorde 20,5 procent af SMV'ernes omsætning, hvilket er over gennemsnittet i såvel regionen som hele landet. På landsplan var andelen 17,2 procent, mens den i regionen udgjorde 16,4 procent. Ikast-Brande Kommune overgås kun af Lemvig og Skanderborg Kommuner. ■

Figur 19. SMV-eksportandel af SMV-omsætning, 2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

Sammenligner vi, hvor meget eksporten udgør af SMV'ernes omsætning på tværs af regionen, ligger Ikast-Brande Kommunes SMV'er højt

It-beskæftigelsen i Ikast-Brande Kommune

Digital transformation bliver mere og mere vigtig i store dele af erhvervslivet, og på rigtig mange måder er IT blevet et konkurrenceparameter – ikke bare i tech-virksomheder. Det er således også interessant at kigge på, hvordan it-arbejdsmarkedet ser ud i de midtjyske Kommuner.

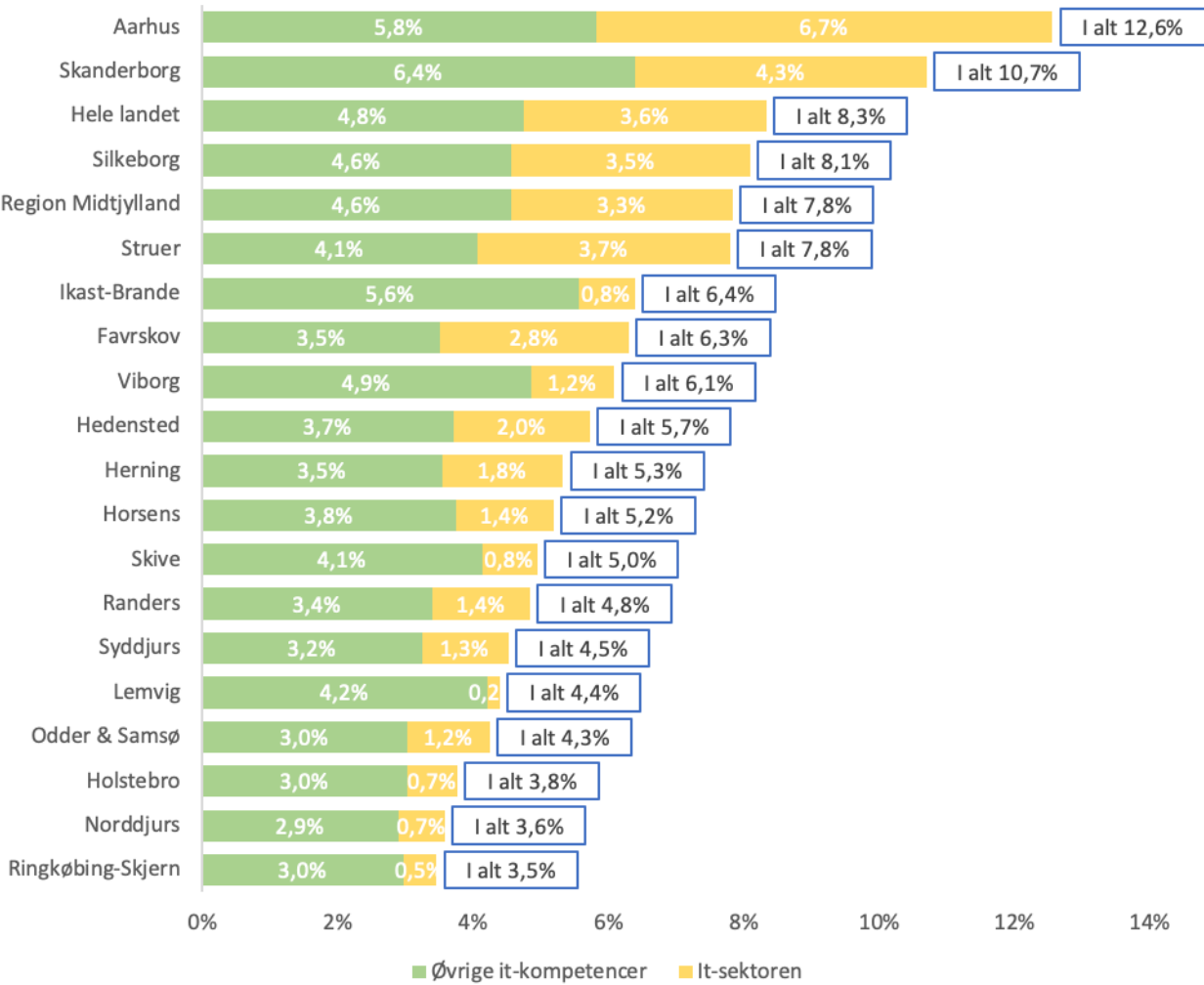
Overordnet set består it-beskæftigelsen af tre grupper: 1) personer beskæftigede i it-sektoren, 2) personer beskæftigede i it-stillinger udenfor it-sektoren og 3) personer med it-uddannelser.

På landsplan udgør disse tre grupper tilsammen 8,3 procent af den private beskæftigelse, mens det i Region Midtjylland drejer sig om 7,8 procent af beskæftigelsen i den private sektor. Nedenstående figur viser it-beskæftigelsen fordelt på brancher. Beskæftigelsen er desuden opdelt i to grupper. Den ene er størrelsen på beskæftigelsen i it-sektoren, mens den anden består af beskæftigede med en it-uddannelse uden for it-sektoren samt beskæftigede i it-stillinger ligeledes uden for it-sektoren. Den hedder 'Øvrige it-kompetencer' i figuren.

Af figuren fremgår det, at den samlede it-beskæftigelse i Ikast-Brande Kommune udgjorde 6,4 procent af den private sektor. It-sektoren stod for 0,8 procent af den private beskæftigelse, mens 'Øvrige it-kompetencer' stod for 5,6 procent. Ikast-Brande Kommunes it-beskæftigelse er altså mindre end såvel regionens samlede som hele landets. Det er værd at bemærke, at man i Ikast-Brande Kommune finder en af regionens højeste andele af beskæftigede med it-kompetencer uden for it-sektoren. Det hænger sammen med kommunens store virksomheder, som ikke hører til it-sektoren, men har mange it-beskæftigede.

Figur 20. It-beskæftigelse opdelt efter branche og kommune, 2019

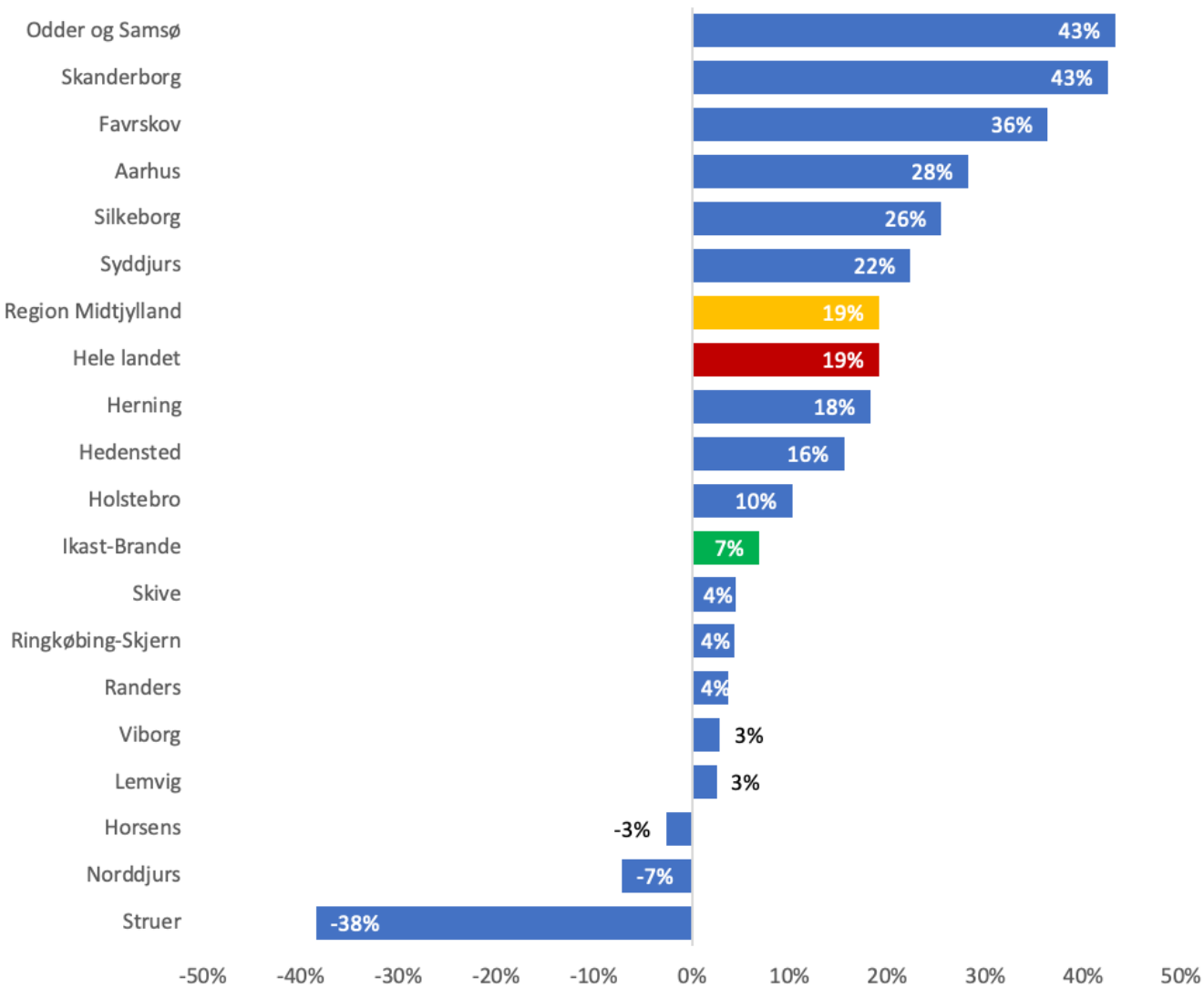

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

I Region Midtjylland er det ikke overraskende Aarhus Kommune, som har den største it-beskæftigelse. Her udgør it-beskæftigelsen 12,6 procent. I Ringkøbing-Skjern Kommune findes den mindste it-beskæftigelse relativt til regionens øvrige kommuner. Det skal dog bemærkes, at it-beskæftigelsen i Samsø og Odder Kommuner er lagt sammen på grund af diskretioneringer.

Figuren viser endvidere, at beskæftigede i it-sektoren særligt findes i Aarhus og nabokommunerne til Aarhus. I de vestjyske Kommuner findes it-kompetencerne typisk udenfor it-sektoren. Store virksomheder som Grundfos, Siemens-Gamesa og Cheminova hører ikke til it-sektoren, men har mange beskæftigede med it-uddannelser og i it-stillinger. Det er tydeligt, at it-kompetencer udenfor it-sektoren er mere ligeligt fordelt i regionen.

Figur 21. Udvikling i beskæftigelsen på it-arbejdsmarkedet, 2014-2019

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Kigger vi på, hvordan udviklingen har været i det samlede it-arbejdsmarked, så er den på landsplan og i Region Midtjylland vokset med 19 procent i perioden 2014 til 2019, jf. Figur 21. It-arbejdsmarkedet er dermed en af de seneste fem års helt store jobmotorer.

I Ikast-Brande Kommune er it-beskæftigelsen vokset med 7 procent, hvilket et godt stykke under det generelle niveau. ■

I Ikast-Brande Kommune er it-beskæftigelsen vokset med 7 procent, hvilket et godt stykke under det generelle niveau

Lokal og specialiseret vejledning i Ikast-Brande Kommune

Kapitel 4

Dette kapitel indeholder en væsentlig tabel og centrale figurer, der relaterer sig til den lokale og specialiserede vejledning i Ikast-Brande Kommune. Der henvises til 'Profilanalysen 2021', såfremt der ønskes en yderligere detaljeret beskrivelse af data for den lokale og specialiserede vejledning – herunder data for de vejledtes årsværk, omsætning og eksport.

Kommunernes kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice i 2020 fremgår af Tabel 1.1. Tabellen indikerer, at Ikast-Brande Kommunes kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice var 766.000 kr. i 2020.

Tabel 1.1 Årlig kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2020

Kommune	Årlig bevilling (kr.)
Favrskov	745.000
Herning	1.649.882
Holstebro	600.000
Horsens	4.000.000
Ikast-Brande Kommune	766.000
Lemvig	700.000
Norddjurs	335.000
Odder	1.460.000
Randers	2.500.000
Ringkøbing-Skjern	3.169.000
Samsø	85.000
Silkeborg	3.900.000
Skanderborg	1.388.692
Skive	1.385.000
Struer	450.000
Syddjurs	313.000
Viborg	2.762.000
Aarhus	1.800.000

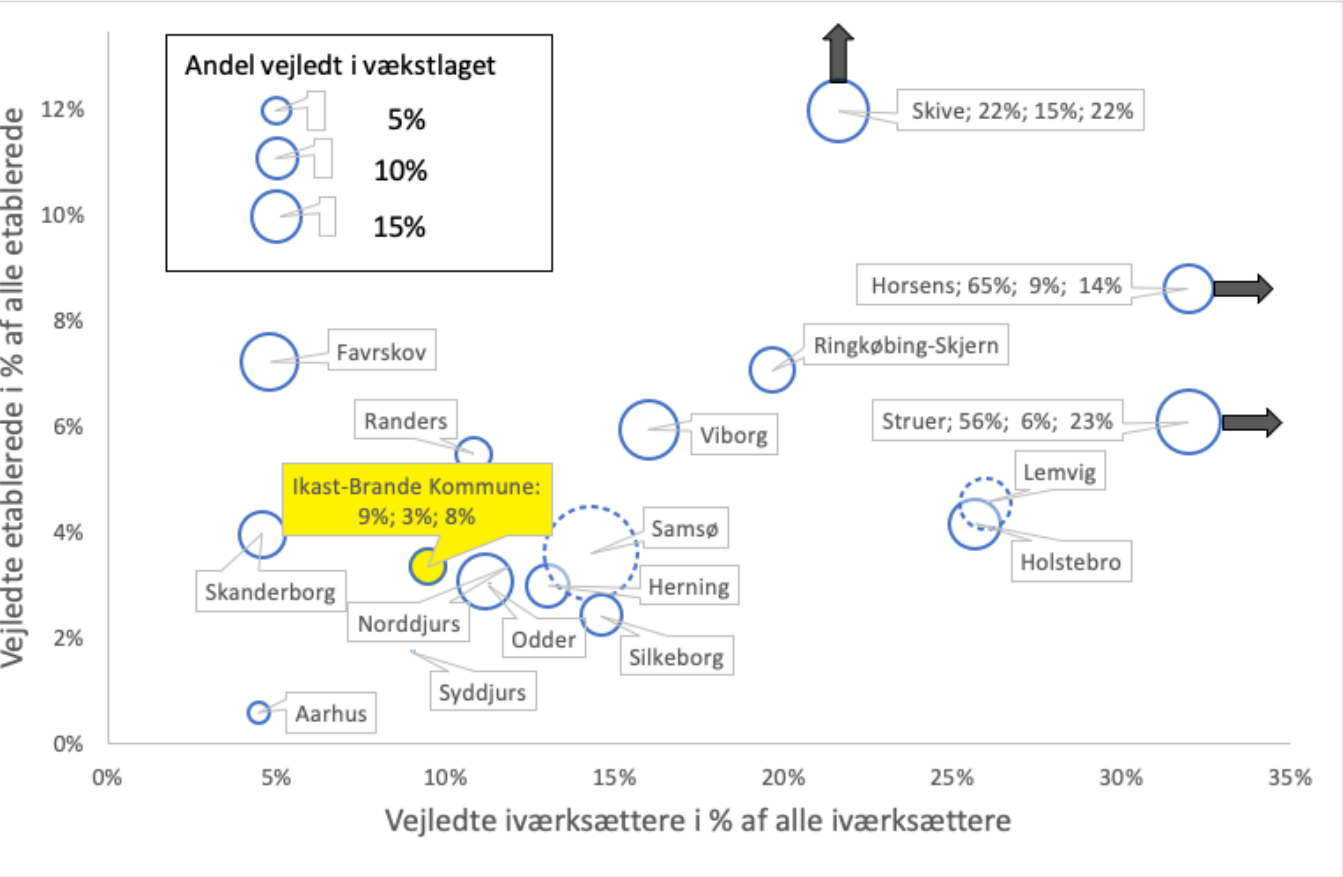
Kilde: eStatistik på baggrund af data fra den lokale erhvervsservice.

Nedenstående Figur 1.1 viser, hvordan den lokale vejledning i de 18 Kommuner fordeler sig på iværksættere, etablerede virksomheder og vækstlagsvirksomheder.

Af figur 1.1 fremgår det, at ni procent af alle Ikast-Brande Kommunes iværksættere har modtaget vejledning fra den lokale erhvervsservice. Det samme har tre procent af kommunens etablerede virksomheder, mens den lokale vejledning har nået otte procent af kommunens vækstlagsvirksomheder.

I gennemsnit for de 18 medvirkende kommuner i 2020 modtog 14 procent af iværksætterne lokal vejledning, mens fire procent af de etablerede virksomheder og 10 procent af vækstlagsvirksomhederne ligeledes modtog lokal vejledning. Dermed er andelen af lokalt vejledte iværksættere i Ikast-Brande Kommune fem procent under gennemsnittet for regionen, mens den lokale vejledning i kommunen når samme andel af de etablerede virksomheder som regionen. Den lokale vejledning af vækstlaget, når dog kun en andel af det samlede antal vækstlagsvirksomheder, som er to procent mindre end regionens gennemsnit.

Figur 1.1 Andel der har modtaget lokalvejledning, 2020

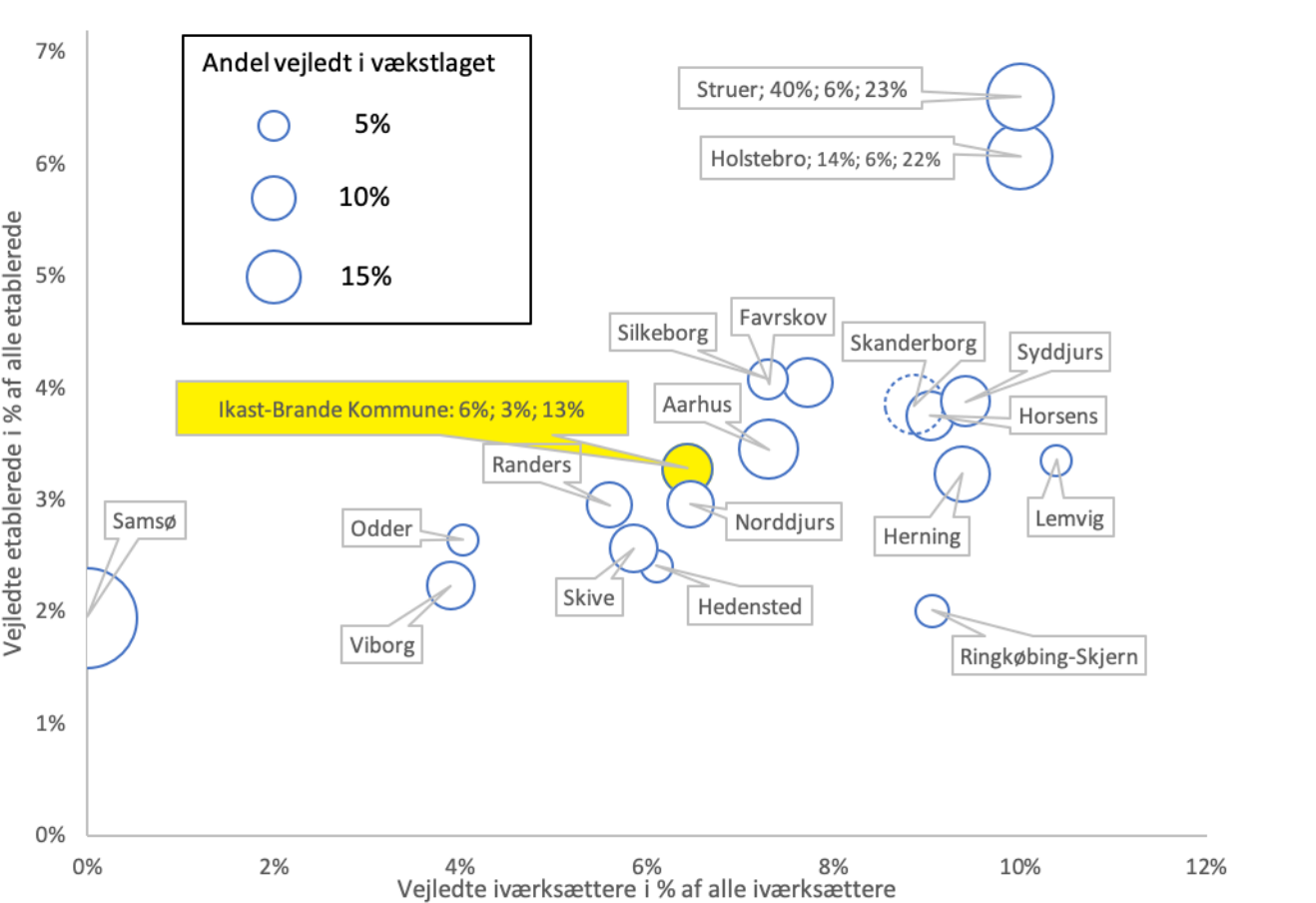
Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Branchefordelingen af lokale vejledninger i Ikast-Brande Kommune indikerer, at 'Handel og Transport mv.', 'Videnservice' samt 'Industri mv.', 'Sundhed og undervisning' og 'Kultur, fritid og anden service' er de brancher hvor iværksætterne modtager flest lokale vejledninger. For de etablerede virksomheder var det brancherne 'Industri mv.', 'Handel og transport mv.' og 'Bygge og anlæg', der tegnede sig for de fleste lokale vejledninger.

Fokuseres der på den specialiserede vejledning i Ikast-Brande Kommune, ses det af Figur 1.2, at seks procent af kommunens iværksættere modtog specialiseret vejledning i 2020, mens det for de etablerede virksomheder drejede sig om tre procent. Den specialiserede vejledning nåede desuden 13 procent af vækstlaget.

Generelt modtog otte procent af Region Midtjyllands iværksættere specialiseret vejledning, mens tre procent af de etablerede virksomheder og 14 procent af vækstlaget ligeledes modtog specialiseret vejledning. Andelen af iværksættere, som har modtaget specialiseret vejledning i Ikast-Brande Kommune er således to procent mindre end gennemsnittet for regionen. Hvad angår de etablerede virksomheder når den specialiserede vejledning i Ikast-Brande Kommune en andel, der er identisk med regionen, mens det for vækstlagsvirksomhederne gælder, at Ikast-Brande Kommune når en andel, der er én procent mindre end regionen.

Figur 1.2 Andel der har modtaget specialiseret vejledning, 2020

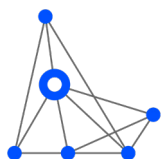

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Erhvervshus Midtjylland.

Branchefordelingen for den specialiserede vejledning i Ikast-Brande Kommune viser, at 'Handel og transport mv.', 'Industri mv.' samt 'Videnservice', 'Sundhed og undervisning' og 'Kultur, fritid og anden service' er de brancher, hvor iværksætterne modtager flest specialiserede vejledninger, mens 'Handel og transport mv.', 'Industri mv.' samt 'Videnservice' og 'Operationel service' er de brancher, hvor de etablerede virksomheder modtager flest specialiserede vejledninger. ■

Ikast-Brande Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivelse fra Erhvervshus Midtjylland, 2021.
Data-/Talmateriale leveret af eStatistik